

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEK FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

egyesületi titkár.

Ar: 3840 n.

1920. év.

I—XXIV. FÜZET.

LIX-ik évfolyam.

**További intézkedésig kettős füzetekben
jelenik meg minden hó 15-én.**

Ara egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 120 K. Az egyesület tagjainak tagilletményként jár.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek tára stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

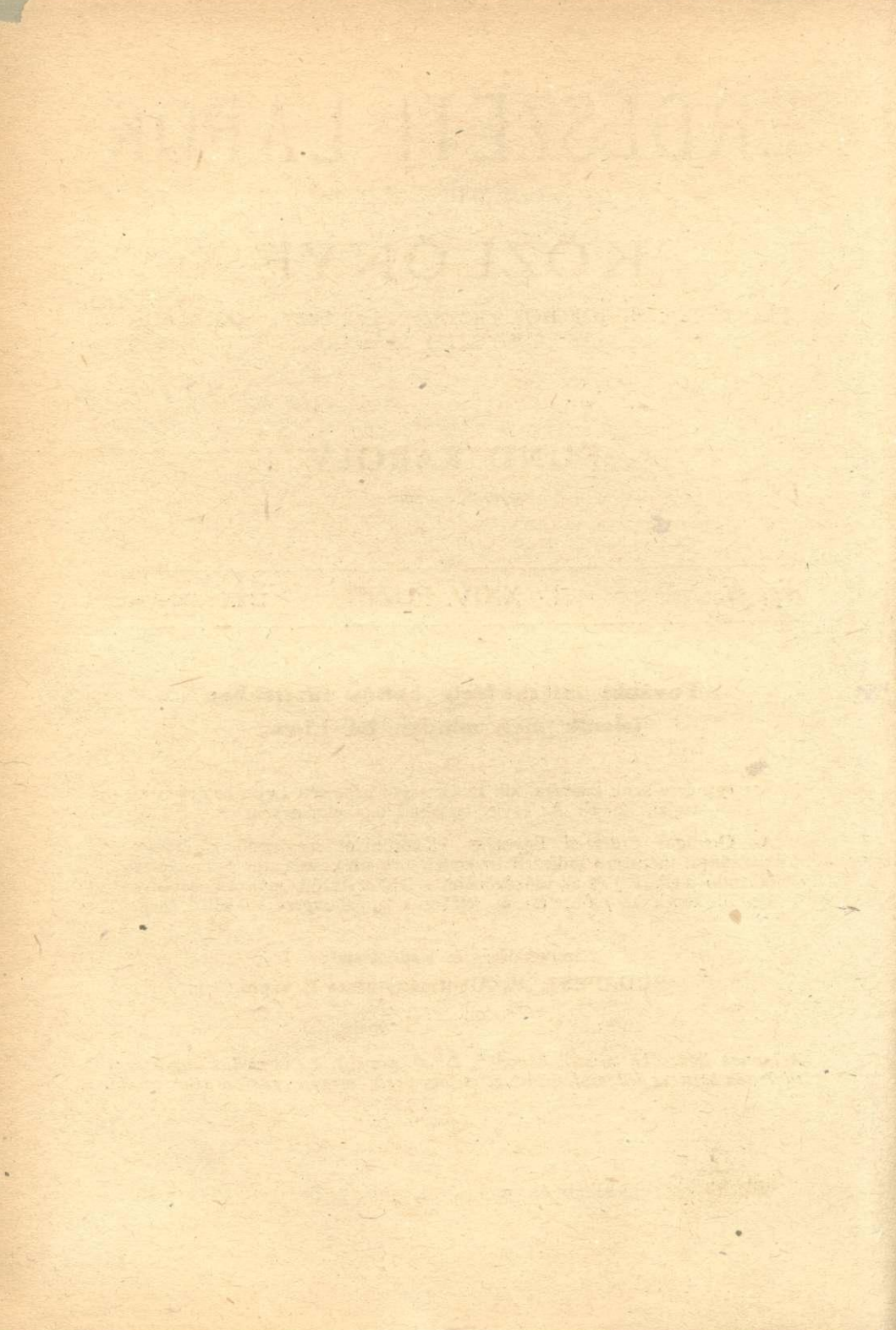
BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám

(Telefon : 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio” teendő.

“Pátria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.

TARTALOM.

I. Czikkek.

Oldal

<i>Biró János</i> : Az alföldi legelők rendezése a fásítással kapcsolatban XXI—XXII. 494	XXIII—XXIV. 560
<i>Biró Zoltán</i> : Erdészeti törvénykezésünk hiányai és feladatai	XI—XII. 204
<i>Bund Károly</i> : Gazdaságpolitikai ingadozások	XV—XVI. 327
— A szálerdő természetes felujításának módjai	XVII—XVIII. 409
<i>Fehér Dániel dr.</i> : Vizsgálatok a hazai nyárfafajok fiatal hajtásain tapasztalható gyantakiválasztásról	XV—XVI. 345
<i>Fekete Zoltán</i> : Az új erdőrendezési utasítás ismertetése és méltatása	XXIII—XXIV. 538
<i>Gáyer Gyula dr.</i> : A kámoni arboretum	XIX—XX. 471
<i>Kaán Károly</i> : Eddigi erdőgazdasági politikánk	III—IV. 41
— Jövő erdőgazdasági politikánk feladatai	V—VI. 97
— Az erdőpusztítás közgazdasági következményei	VII—VIII. 141
— A nemzeti erdővagyon közgazdasági jelentősége	IX—X. 176
— „Elvégeztetett”	XI—XII. 203
✓ <i>Kiss Ferencz</i> : Az Alföld fásításának kérdéséhez	XIII—XIV. 275
<i>Roth Gyula</i> : A magyar erdészeti kísérletügy mai feladatai V—VI. 126	VII—VIII. 152
✱ <i>Az Alföld fásításának erdőgazdaságtudományi kérdései</i>	XI—XII. 221
— A szálerdők természetes felujításának előkészítése	XV—XVI. 329
✓ <i>Sávoly Ferencz dr.</i> : Az Alföld fásításától és öntözésétől a mezőgazdaság terén várható blokklimatikus értéknövelésről	XVII—XVIII. 387
<i>Seherg Károly</i> : Feljegyzéseim a bajor Spessarról	IX—X. 189
<i>Schmidt Károly</i> : Az erdőgazdasági szomszédjog	XXI—XXII. 504
<i>Tuzson János dr.</i> : Szakvélemény a püspökladányi vallásalapítványi uradalom egyes részeinek befásítása ügyében	XXI—XXII. 516
— Jelentés a kecskeméti erdősírtési és fásítási kísérleti telep tárgyában	XXIII—XXIV. 580

		Oldal
Weisz Leó dr.: Erdőgazdasági problémák a Svájcban	XIX—XX.	463
Válságos idők	I—II.	2
Ferenczfalvi Tavy Gusztáv †	V—VI.	134
Esterházy Miklós herceg †	VII—VIII.	161
Az új üzemrendezési, határállandósítási és felmérési utasítások ismertetése	XIII—XIV.	295
Az Alföld fásításának ügye	XIII—XIV.	307
1920. november 13.	XXI—XXII.	493

II. Egyesületi közlemények.

Kérelem	I—II.	1
Kivonat az O. E. E. igazgató-választmányának üléseiről felvett jegyzőkönyvekből	I—II.	2
Kivonat az O. E. E. 1920. január 9-én tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyvéből	I—II.	5
Kérelem erdészeti szakkönyvek adományozása tárgyában	III—IV.	79
Felhívás a jótékony alapítványokból kiosztandó segélyek ügyében III—IV. 80, V—VI. 130, XVII—XVIII. 433	XIX—XX.	476
Értesítés az állandó bizottság üléseiről	II—IV.	81
Felhívás elesett erdőtisztek özvegyei és árvái, továbbá menekült erdőtisztai családok részére kiosztandó segélyek tárgyában	V—VI.	130
Értesítés rendkívüli közgyűlésről	VII—VIII.	161
Értesítés tagkizárásról	VII—VIII.	161
Meghívó rendkívüli közgyűlésre	IX—X.	175
Kérelem az alapítványi kamatok, tagdíjak és pótdíjak beküldésére	IX—X.	175
Az O. E. E. rendkívüli közgyűlése	XI—XII.	238
Pályázat erdészeti ösztöndíjakra XI—XII. 240	XIII—XIV.	310
— a báró Bánffy Dezső alapítvány ösztöndíjaira XI—XII. 240	XIII—XIV.	311
Meghívó előadásokra	XI—XII.	241
Az O. E. E.-nél beszerezhető könyvek ára	XI—XII.	241
Az O. E. E. új alelnökei	XI—XII.	242
Megismételt sürgős kérelem erdészeti szakkönyvek adományozása, vagy eladása tárgyában	XIII—XIV.	310
Üzemtervi nyomtatványok árusítása	XVII—XVIII.	433
Pályázati hirdetmény menekült erdőtisztek és azok családtagjai részére adandó segélyekről	XIX—XX.	476
Választmányi ülések XIX—XX. 476	XXIII—XXIV.	584
Az O. E. E. közgyűlése	XXIII—XXIV.	584

7266/1920. M. E. sz. rendelet a fa- és faszénkészletek felhasználásának és forgalombahozatalának szabályozása, valamint azok tájékoztató árának megállapítása tárgyában...	XVII—XVIII.	435
6976/1920. M. E. sz. rendelet az osztatlan közös használatu erdők fatermékei árverés mellőzésével való értékesíthetése tárgyában 860/1916. M. E. sz. alatt kiadott rendelet hatályon kívül helyezése iránt ...	XVII—XVIII.	452
7911/1920. M. E. sz. rendelet a faszén tájékoztató árának megállapítása tárgyában...	XIX—XX.	487
7910/1920. M. E. sz. rendelet a székesfőváros területén lévő üzemekben a tűzifa használatának szabályozása tárgyában...	XIX—XX.	488
8480/1920. M. E. sz. rendelet a némely különleges ügyekben eljárásra hivatott vegyes bíróságokról ...	XXI—XXII.	522
9001/1920. M. E. sz. rendelet az ország faszükségletének biztosításáról szóló 4996/1919. M. E. sz. rendelet szerint eljáró árbecslő bizottságok határozatainak felülvizsgálása tárgyában ...	XXI—XXII.	524
9331/1920. M. E. sz. rendelet a fa- és faszénkészletek felhasználásának és forgalombahozatalának szabályozása, valamint azok tájékoztató árának megállapítása tárgyában kiadott 7266/1920. M. E. sz. rendelet módosításáról és kiegészítéséről ...	XXI—XXII.	525
9332/1920. M. E. számú rendelet a külföldről vagy idegen megszálló hatalom igazgatása alatt álló területekről tűzifa és faszén behozatalának és forgalombahozatalának szabályozása tárgyában ...	XXI—XXII.	526
b) <i>Miniszeri rendeletek:</i>		
56778/1919. F. M. sz. körrendelet a 4996. és 4997/1919. M. E. sz. kormányrendeletek végrehajtása tárgyában (az állami erdőhivatalokhoz) ...	I—II.	21
Ugyanaz (a közigazgatási szervekhez) ...	I—II.	28
13525/1920. F. M. sz. körrendelet csemetetermelés és szétosztás tárgyában ...	XIII—XIV.	311
14500/1920. F. M. sz. körrendelet az új erdőrendezési utasítás életbeléptetése tárgyában ...	XVII—XVIII.	454
16523/1920. F. M. sz. körrendelet az üzemtervek alapjául szolgáló főbb gazdasági elvek előzetes bemutatása tárgyában ...	XVII—XVIII.	454
83702/1919. K. M. rendelet az erdei facsemeték gyors szállítása tárgyában — ...	V—VI.	131

Az O. E. E. pénztáránál teljesített befizetések:

III—IV. 90, V—VI. 139, VII—VIII. 172, IX—X. 200, XI—XII. 273, XIII—XIV. 324, XV—XVI. 384, XVII—XVIII. 461, XIX—XX. 490, XXI—XXII. 535.	XXIII—XXIV.	589
--	-------------	-----

III. Irodalom.

Erdőt az Alföldre...	I—II.	6
Az erdei méhlegelő	I—II.	7
Magyar erdészeti jog	I—II.	8
Házinyultenyésztés és értékesítés	I—II.	8
Teschler: Visszapillantás a lykavai m. kir. kincstári uradalom multjába (ism. Pukács Endre)	III—IV.	85

IV. Hivatalos közlemények.

a) Kormányrendeletek:

3907/1917. M. E. sz. rendelet a közszükségleti czélokra szükséges faanyagok kitermelésének biztosítása tárgyában	I—II.	9
4996/1919. M. E. sz. rendelet az ország faszükségletének biztosítása tárgyában	I—II.	10
4997/1919. M. E. sz. rendelet a vidéki háztartások részére kiadható tűzifamennyiségek megállapítása tárgyában	I—II.	12
5677/1919. M. E. sz. rendelet a fa- és faszénkészletek bejelentése, felhasználásuknak és forgalombahozataluknak szabályozása, valamint az említett anyagok legmagasabb árának megállapítása tárgyában kiadott rendeletek módosításáról és kiegészítéséről	I—II.	14
6218/1919. M. E. sz. rendelet az erdő- és faügyek intézéséről	I—II.	19
489/1920. M. E. sz. rendelet az ország faszükségletének biztosításáról szóló 4996/1919. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában	I—II.	31
3920/1920. M. E. sz. rendelet a fakihasználási jogok átruházása és a fatermékek értékesítése tárgyában létrejött jogügyletekről	XI—XII.	244
6195/1920. M. E. sz. rendelet a fakihasználási jogok átruházása és a fatermékek értékesítése tárgyában létrejött jogügyletekről szóló 3920/1920. M. E. sz. rendelet kiegészítéséről	XV—XVI.	373

c) Az erdő- és faügyek országos kormánybiztosának rendeletei:

164/1919. K. B. sz. rendelet a magánczimekre Budapestre érkező tűzifaszállítmányok 30%-ának a közfogyasztás céljaira való igénybevétele tárgyában	I—II.	30
252/1919. K. B. sz. rendelet az 1879:XXXI. t.-cz. 115. §-ában előírt kivételes intézkedések életbeléptetése tárgyában	I—II.	31
31/1920. K. B. sz. rendelet a tűzifának Budapest belterületén való fuvarozása tárgyában	I—II.	32
32/1920. K. B. sz. rendelet a budapesti kiskereskedők részére kiutalt tűzifaszállítmányok házhoz szállítása tárgyában	I—II.	33
280/1920. K. B. sz. rendelet az ország faszükségletének biztosítására vonatkozó 489/1920. M. E. sz. rendelet végrehajtása tárgyában	III—IV.	82
290/1920. K. B. sz. rendelet a vasuti talpfatermelés fokozása tárgyában	III—IV.	83
300/1920. K. B. sz. rendelet a vasuti talpfakészletek igénybevétele tárgyában	III—IV.	84
611/1920. K. B. sz. rendelet a 164/1919. K. B. sz. rendeletnek Ujpest r. t. városra való kiterjesztése tárgyában	III—IV.	85
777/1920. K. B. sz. rendelet a bányafatermelés előmozdítása tárgyában	V—VI.	132
2497/1920. K. B. sz. rendelet a Budapestre érkező és idejében ki nem rakott tűzifának igénybevétele tárgyában	IX—X.	195
3000/1920. K. B. sz. rendelet a vasuti talpfatermelés fokozása tárgyában	XV—XVI.	369
4383/1920. K. B. sz. rendelet a bejelentésre nem kötelezett tűzifakészletek forgalmának szabályozása tárgyában	XVII—XVIII.	453
4384/1920. K. B. sz. rendelet a külföldről vagy megszállott területekről származó fa behozatala iránti kérvények felszerelése tárgyában	XVII—XVIII.	453
4504/1920. K. B. sz. rendelet a 4997/1919. M. E. sz. rendelet 2. §-ának helyes értelmezése tárgyában	XVII—XVIII.	456
6275/1920. K. B. sz. rendelet a Dunán bejövő faanyagoknak szállítási igazolvánnyal való ellátása tárgyában	XXI—XXII.	522
6410/1920. K. B. sz. rendelet a november hó 30-án készletben levő tűzifa mennyiségeknek a Faértékesítő Hivatalhoz és az illetékes erdőfelügyelőségekhez leendő bejelentése tárgyában	XXIII—XXIV.	584

d) Egyebek.

Felhívás a királyhalmi erdőőr-i szakiskolán tartandó pótló tanfolyam tárgyában	I—II.	9
	XI—XII.	262

Felhívás és hirdetmény az erdészeti államvizsga tárgyában V—VI. 133	XV—XVI.	368
Hivatalos közlemény elveszett bizonyítványok tárgyában IX—X. 195—196, XV—XVI. 370	XXI—XXII.	529
A m. kir. erdészeti szakiskola szabályzata	XI—XII.	250
Pályázati hirdetés a m. kir. erdészeti szakiskola tanulóinak felvétele tárgyában XI—XII. 259	XIII—XIV.	316
A magyarországi faértékesítő hivatal hirdetménye készlet bejelentések tárgyában XIII—XIV. 315	XVII—XVIII	455
Pályázati hirdetés az erdőőri és vadőri iskolák tanulóinak felvétele tárgyában	XV—XVI.	370
Hirdetmény állami erdei facsemeték adományozása tárgyában	XV—XVI.	375
Hirdetés fatermelési szerszámok stb. tárgyában	XVII—XVIII.	457
A m. kir. erdő- és vadőri iskolák szabályzata	XIX—XX.	477

V. Különfélék.

Nagy adományok I—II. 34	XI—XII.	262
Személyi hírek I—II. 34, III—IV. 86, V—VI. 136, VII—VIII. 164, IX—X. 197, XIII—XIV. 319, XV—XVI. 377, XVII—XVIII. 458, XIX—XX. 489, XXI—XXII. 530	XXIII—XXIV.	585
Halálozás I—II. 34, III—IV. 86, V—VI. 136, XIII—XIV. 319, XV—XVI. 377, XVII—XVIII. 459, XIX—XX. 489	XXI—XXII.	530
A Robinia Pseudoacacia monophilláról (B. I.)	I—II.	34
Franchet d'Esperay tábornok a gazdasági muzeumban	I—II.	35
Az erdészeti főosztályok új ügyrendje	I—II.	37
Előadás Magyarország erdősegeiről (Tomasovszky Imre)	I—II.	39
Közgazdasági fakultás a tudományegyetemen	I—II.	39
Az Erdészeti Zsebnaptár és az Erdőőr ára	I—II.	40
Új magpergető vállalat	I—II.	40
A béketárgyalás	III—IV.	87
A magyar Alföld növényvilága az erdőtelepítés szempontjából	III—IV.	87
Az O. E. E.-nél még beszerezhető kiadmányok árának emelése	III—IV.	88
Sikárfüggyökér ára	III—IV.	89
Figyelmeztetés az erdészeti főiskola újból való megnyitása tárgyában	III—IV.	89
Felolvasások és előadások az Országos Erdészeti Egyesületben V—VI. 137, VII—VIII. 167	XXI—XXII.	531
Az Erdészeti Zsebnaptár árának újabb változása	V—VI.	137

	Oldal
Erdőbirtok államosítása	V—VI. 137
Óriási tölgyfaárak Németországban	V—VI. 137
A közséi vadászati haszonbérletek meghosszabbítása	V—VI. 138
Az O. E. E. alelnökeinek lemondása	VII—VIII. 162
Mi marad meg Magyarország erdeiből	VII—VIII. 164
Tallian Béla báró az Alföld fásítása érdekében	VII—VIII. 165
A gyermeknevelési segélyekért	VII—VIII. 171
Az O. E. E. alelnöki állásainak betöltése	IX—X. 196
Az erdészeti államvizsga-bizottság kinevezése	IX—X. 196
Az alföldi erdősítések kérdése az OMGE-ben	IX—X. 197
A budapesti kikötő	IX—X. 199
Árváltozás	IX—X. 199
A m. kir. erdészeti szakiskola tanulóinak felvételéről	IX—X. 199
A m. kir. erdészeti szakiskola	XI—XII. 263
A fa tőráinak emelése	XI—XII. 263
Értekezlet a fatermelési szerződések meghosszabbítása tárgyában	XI—XII. 263
Az alföldi akcióval kapcsolatos felolvasások	XI—XII. 266
Erdőgazdaságpolitikai kérdések	XI—XII. 269
Ültessünk erdőt!	XI—XII. 269
A földbirtokreformról szóló törvényjavaslat	XI—XII. 269
Kirándulás a budakeszti kincstári erdőbe	XI—XII. 270
Faárak XI—XII. 272	XIII—XIV. 322
Az államrendészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alapból kiosztandó segélyek	XI—XII. 272
A szálerdők természetes felújítása	XIII—XIV. 319
Adományok az O. E. E. javára XIII—XIV. 319. XV—XVI. 378	XVII—XVIII. 459
Adomány a menekült erdőtisztek felsegélyezésére	XIII—XIV. 320
Nagy adomány az államrendészeti tisztviselők gyermekeit segélyező alap javára	XIII—XIV. 320
A „Falu” szövetség	XIII—XIV. 320
A főiskolai hallgatók támogatása	XIII—XIV. 321
A sarjerdők szálerdőkbe való átalakítása	XIII—XIV. 322
Szibériából	XIII—XIV. 323
Helyreigazítás XIII—XIV. 323, XVII—XVIII. 460	XXI—XXII. 534
Adományok a főiskolai „Mensa” javára	XIII—XIV. 323
Az államkincstári erdészethelyi folyamatban levő beruházások (<i>Chabada Géza</i>)	XV—XVI. 378
Az Alföld fásítási akció	XV—XVI. 381
A tőáremelési rendelet kiterjesztése	XV—XVI. 382
Változások a m. kir. erdészeti szakiskola szabályzatán	XV—XVI. 382
A Nyugdíjas Katonatisztek Országos Szövetsége	XV—XVI. 383

		Oldal
Gépészmérnöki iroda.....	XV—XVI.	383
Gyorssegély mensa-alap.....	XVII—XVIII.	459
A Bedő-féle Erdőőr elfogyott.....	XVII—XVIII.	460
A Grundner-Schwappach-féle fatömegtáblák.....	XVII—XVIII.	460
Kodolányi-féle Gazdasági Zsebnaptár.....	XVII—XVIII.	460
A tűz' adijszabás mérséklése.....	XIX—XX.	489
Az erdők állami kezeléséért fizetendő díjak emelése.....	XIX—XX.	489
Sobó Jenő †.....	XXI—XXII.	530
Tűzifabehozatali szindikátus.....	XXI—XXII.	531
Szakoktatási hírek.....	XXI—XXII.	531
Talajvizmegfigyelések az Alföldön.....	XXI—XXII.	532
A vadkárak megtérítése.....	XXI—XXII.	534
Nyugtázás.....	XXI—XXII.	534
Baromfitenyésztési tanácsadó.....	XXI—XXII.	534
Az Alföld geológiai kialakulása az erdőtelepítés szem- pontjából.....	XXIII—XXIV.	585
Az állami csemetekiosztás.....	XXIII—XXIV.	586
Az őszi erdészeti államvizsga.....	XXIII—XXIV.	587

1920. JANUÁR 15.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LIX. ÉVF.

KÖZLÖNYE

1—2. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 15-én.

* Előfizetési díj egy évre 80 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 K alapítványt tettek, valamint a rendes tagok az esedékes alap. kamat, illetőleg 20 K évi tagsági díj, valamint az 1920. évre alapító és rendes tagokra nézve egyaránt kivett 40 K pótdíj fejében kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 K-nál kevesebbet alapítottak, ezen felül 10 K-t fizetnek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

« A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének. »

(Telefon : 37—22.)

Kérelem.

Az Erdészeti Lapok fenttarthatása érdekében tisztelettel kérjük az Országos Erdészeti Egyesület tagjait, hogy tagdíj- és alapítványi kamathátralékaikat, nemkülönben a folyó évre esedékes díjakat a lapunk deczemberi számához csatolt utalvány felhasználásával *mielőbb* sziveskedjenek beküldeni.

Az egyesületi tagok az esedékes alapítványi kamaton és illetőleg 20 K tagsági díjon felül a közgyűlés határozata szerint a folyó évre 40 K pótdíjat fizetnek. Eszerint a készpénzalapítók ezt a 40 K-t, a kötelezvényben alapítók az esedékes kamatot és a 40 K pótdíjat, a rendes tagok pedig összesen 60 K-t fizetnek.

Előfizetők részére a lap egész évre 80 K, félévre 40 K, negyedévre 20 K.

Válságos idők!

Sok megpróbáltatáson átment hazánk s vele a magyar erdészet sorsdöntő napokat él. A békeszerződés tervezete, a régebbi Horvát-Szlavonországoktól el is tekintve, erdőségeink 83%-ától, még pedig legértékesebb erdeinktől kíván megfosztani, s ennek ellenére — még fát vár tőlünk! Nem tudjuk, hogy ellenségeinknek gonoszságát vagy tudatlanságát tartjuk-e nagyobbnak ezen követelések hallatára. Szívszorongva, de a magyar állam jövőjébe vetett rendíthetetlen bizalommal tekintünk az események elé, mert a történelem és a természet megmásiíthatlan törvényeinek és igazságainak teljes mellőzésével tartós állapotokat s főként *békét* teremteni nem lehet.

Az isteni Gondviselés segítségét kérjük ezekben a válságos időkben szegény hazánk és a magyar erdészet részére!

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.*)

I.

Kivonat

az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának üléseiről felvett jegyzőkönyvekből.

1919. szeptember 9-én. Napirend előtt Csík Imre v. tag meleg szavakkal üdvözlí az elnököt abból az alkalomból, hogy a proletárdiktatura alatt elszenvedett fogságából kiszabadulva, az egyesület vezetését ismét átvehette.

Az íg.-választmány az ugynevezett tanácskormány alatt történ-

*) Jelen rovatban a nyomdai árak nagy emelkedése és az Erdészeti Lapok rendelkezésére álló papírkészlet csekélysége következtében a választmányi és közgyűlések jegyzőkönyveit az eddigi eljárástól eltérően egyelőre csak kivonatban közölhetjük.

Szerk.

teknek az egyesület és az erdészet története szempontjából leendő leírására Arató Gyula, Balogh Ernő és Biró Zoltán v. tagokból álló bizottságot küld ki.

Elnök indítványára továbbá Csik Imre elnöklete alatt Csupor István és Vuk Gyula v. tagokból álló igazoló bizottságot alakít, hogy amennyiben egyes tagok ellen a kommün alatti magatartásuk miatt panasz tétetnék, azok ügyét — hivatalból is — megvizsgálja, nekik az igazolásra módot nyújtson s ennek alapján javaslatot tegyen.

A választmány felhatalmazza a titkárt, hogy a folyó bevételekből esetleg nem fedezhető elkerülhetetlen kiadásokat a letéti számadás terhére fedezze. Az egyik segédtitkári és irthoki állást beszünteti.

Az egyesület jövőbeni feladataira vonatkozóan megállapítja a választmány, hogy azokat csakis az ország jövőbeli határainak ismerete után lehet megállapítani.

1919. december 11. Elnököl *Osztrólczy* Miklós alelnök, később *Péchy* Kálmán vál. tag.

Titkár bejelenti, hogy az egyesület a megszállott területekről kiutasított tisztviselők érdekében a kormánynál küldöttségileg és felterjesztés után közbejárt, az entente-hatalmak teljhatalmu megbizottjához, Sir George Clarkhoz a megszállás megszüntetése és az ország integritásának visszaállítása érdekében felirattal fordult, a maga részéről pedig az erdészeti érdekeket Pest vármegye gazd. egyesületének birtokpolitikai értekezletén érvényesíteni igyekezett.

Tudomásul szolgál.

Titkár bejelenti, hogy a demarkáczióális vonalakon belül — az ide menekültekkel együtt — az egyesületnek csak mintegy 600 tagja tartózkodik.

Szomoru tudomásul szolgál.

A választmány az egyesület pénzügyi egyensúlyának fentartása végett elhatározza, hogy a közgyűlésnek az 1920. évre az alapító és rendes tagok által egyaránt fizetendő 40 K. pótdíj megállapítását fogja javasolni. Az Erdészeti Lapok előfizetési díját 80, az Erdő-ét 20 K-ban szabja meg.

A választmány az egyesület állandó személyzetét 1919. jan. 1-től visszamenően ugyanazon pótlékokban részesíti, amelyeket

az állami alkalmazottak élveznek és a segédtitkár évi fizetését 1920. jan. 1-től 3600, a pénztárosét 4800, az irodatisztét 3000 K-ban állapítja meg.

Az Erdészeti Zsebnaptár 1919-iki kiadásából még nagy készlet lévén, az 1920-ra nem jelenhetik meg új kiadásban.

A segélyalapok kamataiból 9 erdőtishti özvegynek 638 K 89 f segélyt szavaz meg a választmány. A kamatszolgáltatás szünetelvén, nagyobb összeg segélyezésre nem fordítható.

Az elnöklést Péch Kálmán veszi át. Tárgyalás alá kerül Osztrólczy Miklós alelnök levele, melyben arra való tekintettel, hogy birtokai legnagyobbbrészt a megszállott területeken fekszenek s ő ezért nem tartózkodhatik annyit Budapesten, hogy az egyesület ügyeinek szentelhesse magát, alelnöki állásáról lemond.

Az igazgató-választmány sajnálattal értesül erről a szándékról, addig azonban, míg ez az ügy az elnökkel meg nem tárgyalható, határozatot ebben nem hoz.

A közgyűlés idejét a választmány 1920. január 9-ére tűzi ki.

1920. január 8-án. A választmány az 1918. évi zárszámadást tárgyalva, azt jóváhagyás végett a közgyűlés elé terjeszteni rendeli.

Az 1920. évi költségvetést tárgyalva sajnálattal állapítja meg hogy a 40 K pótdíj daczára a pénzügyi egyensúly nem lesz fenntartható s 48.629 K hiány várható, amely az alaptőke terhére lesz fedezendő.

A választmányba az állandó bizottság javaslata alapján Andrassy Sándor gróf, Ghyllány Imre báró és Rimler Pál jelöltetnek.

Kaán Károly vál. tagnak és Tirts Rezső egyes. tagnak a közgyűlés elé terjesztett indítványára nézve lásd a közgyűlés jegyzőkönyvének alábbi kivonatát.

Biró Zoltán indítványára a választmány elhatározza, hogy a közgyűléstől felhatalmazást kér egy vizsgáló bizottság kiküldésére, amely vizsgálat tárgyává tenné azon tagok ügyét, akik meggyőződésből és önként az ellenség szolgálatába állottak s ott vezető szerepet vállaltak. Marasztaló vizsgálati eredmény esetén az illetők a tagok sorából törlendők.

II.

Kivonat

az Országos Erdészeti Egyesület 1920. január 9-én d. u. 4 órakor
Budapesten tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyvéből.

A közgyűlésen, amelyen *Tallián* Béla báró elnökölt, mintegy 90 egyesületi tag vett részt. A földmivelésügyi miniszter urat *Kaán* Károly h. államtitkár és *Pécs* Kálmán min. tanácsos, a vallás- és közoktatásügyi miniszter urat *Hinfner* György min. tanácsos képviselte.

A titkári jelentésből folyólag, mely az elmúlt év szomorú eseményeit összefoglalta, a közgyűlés felhatalmazta a választmányt a fennebb említett vizsgáló bizottság kiküldésére s arra, hogy a hazafiatlan magatartást tanúsító egyesületi tagokat a tagok sorából törölje; felhatalmazta továbbá a választmányt, hogy a segélyalapok múlt évi kamatait, mihelyt azok befolyanak, rendkívüli időben is kiosztassa.

Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy az 1920. évre ugy a rendes, mint az alapító tagoktól az alapszabályszerű kötelezettségeken felül 40 K pótdíj szedessék és további intézkedésig az Erdő című lapnál netalán mutatkozó felesleg is a folyó kiadások fedezésére fordíttassék.

Az igazgató-választmány tagjaivá megválasztattak, és pedig négy évre: *Andrássy* Sándor gróf, *Bittner* Gusztáv, *Csupor* István, *Eránosz* A. János. *Ghyllány* Imre báró, *Karsai* Károly, *Kiss* Ferencz, *Krippel* Móricz, *Muzsnay* Géza, *Rimler* Pál, *Szabó* József, *Temesváry* Béla, *Térfi* Béla, *Ulreich* Gyula, *Wellibil* Károly.

2 évre *Bartóky* József.

Az 1918. évi zárszámadást a közgyűlés jóváhagyja s a felelős számadóknak a felmentvényt megadja, az 1920. évi költségvetést pedig 133.778 K bevétellel és 182.407 K kiadással megállapítja.

A Deák-Ferencz-alapítványból kiírt pályázatokra pályamű a lefolyt évben nem érkezett be.

Kaán Károly indítványára a közgyűlés *Horváth* Sándor ny. hely. államtitkárt, az egyesület alelnökét, *hosszu közpályán és az egyesület kebelében a magyar erdészet és az egyesület érdekében*

kifejtett sikerdús működéséért egyhangu lelkesedéssel tiszteletbeli elnökké választja.

Tirts Rezsőnek egy méhészeti közleménye ügyében a közgyűléshez intézett beadványát a közgyűlés a választmány javaslata értelmében intézte el.

IRODALOM.

Erdőt az Alföldre! Ily czimen *Kaán* Károly h. államtitkár a „Köztelek” decz. 20-iki számában értekezést közöl, amely a szerző állásánál fogva kormányzati programmot is jelent. Alábbiakban ezt a felette időszerű közleményt bő kivonatban ismertetjük.

Bármint alakuljanak az ország határai, a síkföldön és dombvidéken ezentul határozottabb erdőgazdasági politikát kell folytatni. Igaz ugyan, hogy a hegyvidéki erdők gondozása az Alföldön is érezteti jóléti hatását, de az erdő közvetlen helyi hatását a síkvidék nélkülözi. Ide tartozik a helyi klíma kedvező befolyásolása (széljárás mérséklése, harmatképződés előmozdítása), a közegészségügy szolgálata és főként a helyi faszükséglet jelentékeny részének fedezése, amely közvetve a mezőgazdasági művelést is kedvezően befolyásolja, mert nélkülözhetővé teszi a szalmával és szárított trágyával való tüzelést.

Eddig leginkább a nagy határokkal bíró alföldi városok fejtettek ki számottevő tevékenységet a síkvidék erdősitése körül. Szeged, Szabadka, Kecskemét (ezenfelül Debreczen, Nagykőrös, Szabadszállás, a kalocsai és ráczkevei uradalmak) buzgólkodtak ezen a téren, de még óriási, mezőgazdaságilag kellően ki nem használt, silány legelőt képező területek állanak rendelkezésre, amelyek erdősitése jobb jövedelmezőséget jelent a birtokosra nézve, nem is szólva a közérdekű haszonról. Szerző számos községet sorol fel, melyek kiterjedt határában csak elenyészően kevés erdő van, vagy éppenséggel talpalatnyi erdő sincs.

Méltán kiált fel szerző, hogy milyen mások lennének az Alföldnek egészségi, de mezőgazdasági, sőt egyáltalában közigazdasági viszonyai is, ha erdők is tarkítanák a rónaságot! Ha minden város és falu közelében erdő váltakoznék a szántóföldekkel;

ha tervszerű elhelyezéssel az erdőövek embert és mezőgazdasági kulturát egyaránt megvédenék a szélviharok és porfelhők járása ellen; ha a tikkasztó hőség és a szél ellen ember és állat az erdőben találna menedéket; ha szerszám- és tüzelőfát a közeli erdőségben lehetne beszerezni; ha a gyümölcsfatenyésztés támogatói, az éneklő madarak menedéket és fészekrakó helyet lelnének és ha lenne elég ákác és más erdei virág szélmentes helyen a méhészet kiterjedtebb műveléséhez.

A mostani állapotot mielőbb meg kell szüntetni, még pedig szerző szerint törvényhozási úton kell gondoskodni arról, hogy az Alföld minden vármegyéjében a terület arányában erdőt telepítsenek. Ahol erre a községek és egyesek vállalkozni nem bírnak, az államnak kell a fásítást végezni s a szükséges területeket kisajátítás útján igénybe venni.

Elsősorban mezőgazdaságilag alig művelhető homokterületek és árterek befásításáról van szó, továbbá a szikesek erdősítésére vonatkozó intenzív kísérletekről, de az erdőtelepítési tevékenység nem szorítkozhatik mindenütt azokra a területekre, amelyek más gazdasági művelésre nem alkalmasak.

Összefüggő erdőtesteket kell alkotni, melyek jövedelme sok helyen nem fog a mezőgazdaságé mögött maradni.

Az erdei méhlegelő kihasználásáról Tirts Rezső ny. közalap. erdőtanácsos érdekes fejtegetéseket közölt a méhészeti lapokban. Az ország sértetlen területéből indulva ki, hangsúlyozza, hogy fenyveseinknek mintegy 10 évi vágásterületén nyújt különösen az epilobium kitünő méhlegelőt, míg a gyorsabban újraerdősülő lombfaerdőkben csak 1—2 évi vágásterület jó tekintetbe. Ezeket a területeket szaporítják még az erdei tisztások. A sértetlen Magyarország 13 millió hold erdejében Tirts Rezső szerint 1·5 millió hold a mézelő terület, melyen 2164 méhészt 443·187 családot tarthatna és legalább 8·86 millió kg. mézet termelhetne, ami közel fél milliárdnyi tiszta jövedelmet hozna. Erre való tekintettel a méhészetnek országos szervezését propagálja az államerdészet részéről.

Mint mézelő fák szerepelnek erdeinkben: az ákác, a bálványfa, a fűzek, a hársok, juharok, az Eleagnus, Gleditschfa, a berkenyék, a vadgyümölcsfák stb. A vágásokban fellépő gyomok

közül a mogyoró, a füzike, szeder, málna, áfonya és hanga bir jelentőséggel.

A méhészet mindenesetre igen jövedelmező foglalkozás, amely úgy a földbirtokos, mint az erdészeti személyzet teljes érdeklődésére és felkarolására méltán számot tarthat.

Magyar Erdészeti Jog. Dr. Mihalovits János, főiskolai tanár, még 1917. év végén bejelentett ily című munkájának első teljes kötete 1918. év márczius havában megjelent. A kötet a következő fejezeteket foglalja magában: Első rész. *A birtokrendezés*: I. A birtokrendezés általában II. Az urbériség és az urbéri birtokviszonyok. III. Az urbéri terhek megváltása. IV. Az urbériekkel rokontermészetű jog- és birtokviszonyok. V. A közbirtokosságok és az arányosítás. VI. A tagosítás és a többi birtokrendezési eljárások. VII. A volt katonai határőrvidéki erdők felosztása. VIII. Telepítés és birtokfeldarabolás. — Második rész. *Erdőtörvények*: I. Áttekintés. II. Az „erdő” fogalma és osztályai az erdőtörvények alkalmazása szempontjából. III. Az erdőbirtok határainak külső megjelölése. IV. Az erdők fentartásáról. V. A közbirtokosságok és a volt urbéresek közös erdei és kopár területei gazdasági ügyvitelének törvényes szabályozása. VI. A kopár területek beerdősítése. VII. Erdei termékek szállítása. VIII. Erdőrendészet. IX. Erdei kihágások. X. Országos erdei alap. XI. Erdei munkások jogviszonyai.

A kötet kizárólag a szerzőnél (Sopron, Csengeri-utca 7. sz.) rendelhető meg; ára főiskolai hallgatók részére részére 16 K, mások részére 20 K. — Azokat az előfizetőket, akik már előbb rendelték meg a munkát, de eddig még nincsenek az egész kötet birtokában, fölkéri a szerző, hogy a kézhez vett füzet utolsó lapszámának feltüntetése és lakásuk közlése mellett igényüket bejelenteni sziveskedjenek; a hiányzó füzetek — természetesen ingyen — fognak címükre megküldetni.

Házinyulteryesztés és értékesítés. 6-ik bővített kiadás. Számos eredeti ábrával. Irta: Andrásovich Géza áll. gazd. főfelügyelő, Ára 11 K. E könyv, mely a könyvpiaczon már egy éve hiányzott, nélkülözhetetlen tanácsadója minden nyulteryesztőnek. Megjelent a „Pátria” r.-t. kiadóhivatalában: Budapest, IX., Üllői-ut 25. és kapható minden könyvkereskedésben.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

I.

Felhívás!

57484/1919. F. M. I—A—4. sz. — Mindazok, akik még az 1914/15. tanévben, vagy azóta iratkoztak be az erdőőri szakiskolák valamelyikébe és tanulmányaikat a háborúval kapcsolatos okok folytán, önhibájuk nélkül be nem fejezhették, felhivatnak, hogy tanulmányaik folytatása, illetőleg befejezése céljából a királyhalmi erdőőri és vadőri iskolában az e célból megtartandó tanfolyamra *lehetőleg 1920. évi január hó 15-ikéig*, legkésőbbben azonban 1920. évi január hó végéig jelentkezzenek.

Tájékoztatóul szolgáljon, hogy két párhuzamos kurzus fog tartatni és pedig azok részére, akiknek egy évi, illetőleg ennél több végzettségük van, háromhónapos; azok részére pedig, akiknek egy évnél kevesebb végzettségük van, négyhónapos.

A kurzusok januárban kezdődnek és márczius, illetőleg április végén végződnek. Tekintettel arra, hogy a megszállott területekről a kellő időre sokan meg nem jelenhetnek, a párhuzamos kurzusok május—augusztus hónapokban megismételtetnek.

A szükséges felső- és alsóruháról minden résztvevőnek magának kell gondoskodnia.

Budapest, 1919. december hó.

Magyar földmivelésügyi miniszter.

II.

A m. kir. minisztériumnak 3907/1917. M. E. számú rendelete a közszükségleti célokra szükséges faanyagok kitermelésének biztosítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §.

A földmivelésügyi miniszter az erdőtörvény (1879: XXXI. t.-cz.) 17. §-ában felsorolt erdők birtokosai által a gazdasági

üzemtervtől eltérő felhasználatra kért engedély megadásánál rendkívüli sürgősség esetében mellőzheti az elsőfoku erdőrendészeti hatóság előzetes meghallgatását (1879: XXXI. t.-cz. 20. §), ha a kitermelendő faanyag katonai vagy egyéb belföldi közszükségleti célra szükséges.

2. §.

A földmivelésügyi miniszter, amennyiben katonai vagy egyéb belföldi közszükséglet biztosítása érdekében szükséges, minden birtokost kötelezhet erdeje vágásra érett és okszerűen kihasználható faállományának kihasználására.

Ha az erdőbirtokos a jelen § alapján elrendelt fakihasz-
nálást a földmivelésügyi miniszter által kitűzött határidő alatt meg-
nem kezdi, vagy nem a kellő erővel fogatosítja, a kihasználás-
ról a földmivelésügyi miniszter utasítására a törvényhatóság első
tisztségviselője az erdőbirtokos költségén gondoskodik.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya
Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Budapest, 1917. évi október hó 12. napján.

Dr. Wekerle Sándor s. k.
m. kir. miniszterelnök.

III.

**A magyar kormánynak 4996/1919. M. E. számú rendelete az
ország faszükségleteinek biztosítása tárgyában.**

Az ország faszükségleteinek biztosítása érdekében a kormány
a 3907/1917. M. E. számú rendelet kiegészítéseképpen a követ-
kezőket rendeli:

1. §.

A földmivelésügyi miniszter a közszükségletek kielégítése
végett bárki tulajdonát képező erdők, fáslegelők vagy facsoportok
részben vagy egészben való kitermelését elrendelheti.

A kitermelés elrendelése esetében köteles az erdő (fáslegelő,
facsoport) tulajdonosa (birtokosa) vagy az, akit a kitermelés joga
megillet, a termelést a földmivelésügyi miniszter megbízásából eljáró
Magyarországi Faértékesítő Hivatal által megszabott záros határ-

időn belül megkezdeni és a megszabott módon és mértékben fogatosítani.

2. §.

Felhatalmazza a kormány a földmivelésügyi minisztert, hogy a már kitermelt és az erdőn avagy erdei vagy vasuti rakodón készletezett fakészletek sürgős kiszállításához szükséges intézkedések fogatosítására a készletek tulajdonosait (birtokosait) záros határidő kitűzésével a Magyarországi Faértékesítő Hivatal útján kötelezhesse.

3. §.

Amennyiben a készletek kitermelésére vagy kiszállítására az előbbi §-ok alapján kötelezettek (egyének, közösségek, vállalatok, cégek stb.) a kitermelést vagy kiszállítást a megszabott határidőn belül nem fogatosítják, vagy amikor ezt valamely sürgős és fontos közérdek megkívánja, jogosult a földmivelésügyi miniszter megbízásából eljáró Magyarországi Faértékesítő Hivatal a kérdéses tővön álló vagy kitermelt készleteket azonnal igénybe venni s a termelés és kiszállítás iránt akár a 3907/1917. M. E. számú rendeletben megállapított módon, akár másképp megfelelően intézkedni.

Erre a célra a földmivelésügyi miniszter a közérőt (és pedig úgy kézi-, mint igáserőt) kirendelheti, a szükséges szállítási eszközöket létesítheti, bárki által létesített saját használatu szállítási eszközöket (erdei vasut, iparvasut, sodronykötélpálya) és azok tartozékait a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve, megfelelő használati díj ellenében igénybe veheti, intézkedhetik az esetleg megkezdett szállítási berendezések építésének befejezése iránt, szóval mindazokat az intézkedéseket fogatosíthatja, amely intézkedések az illető faanyagok sürgős termelése, illetőleg kiszállítása érdekében szükségesek.

4. §.

Ha az igénybevett tővön álló vagy kitermelt fakészletek árára nézve a készlettulajdonos és a földmivelésügyi miniszter az igénybevétel megkezdésének napjától számított 8 (nyolcz) napon belül meg nem állapodnak, az igénybe vett tővön álló vagy kitermelt készletek árát három tagu becslőbizottság állapítja meg.

A bizottság elnöke az illetékes kerületi állami erdőfelügyelő vagy helyettese s annak egy tagját a földmivelésügyi miniszter, egy tagját pedig a fakészlet tulajdonosa nevezi meg. A bizottság tagja gyanánt csak az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. §-ában megállapított minősítésű erdőtisztet lehet megnevezni. A bizottság az árkérdésben 8 (nyolcz) napon belül dönteni köteles.

Ha a saját használatu szállítási eszközök (erdei vasut vagy iparvasut, sodronykötélpálya) használati díjára nézve a tulajdonos vagy azoknak használója és a földmivelésügyi miniszter az igénybevétel megkezdésének napjától számított 8 (nyolcz) nap alatt meg nem állapodnak, a használati díjat három tagu bizottság állapítja meg.

A bizottság elnöke a kereskedelemügyi miniszter által kijelölendő tag, egy tagját a földmivelésügyi miniszter, egy tagját pedig a szállítási eszköz (erdei vasut, iparvasut, sodronykötélpálya) tulajdonosa vagy használója nevezi meg.

Ha az ármegállapítást vagy a szállítási eszköz használati díjának megállapítását a fél kéri, kérelmét az illetékes állami erdőfelügyelőségnek köteles beadni és saját szakértőjét már a kérelemben köteles megnevezni.

Az a körülmény, hogy az árra vagy a használati díjra nézve megegyezés nem jött létre, sem a készlet kitermelésének vagy elszállításának megkezdését, sem pedig a szállítási eszközök használatbavételét nem akadályozza.

5. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1919. évi szeptember hó 4-én.

Friedrich István s. k.
miniszterelnök.

IV.

A magyar kormány 4997/1919. M. E. számú rendelete a vidéki háztartások részére kiadható tűzifamennyiségek megállapítása tárgyában.

1. §.

Tűzifa termelésével, forgalombahozatalával vagy árusításával foglalkozó egyének, vállalatok vagy cégek azokon a helyeken,

ahol az egy-egy háztartás részére kiszolgáltatható tűzifamennyiség ezideig hatóságilag megállapítva nincsen, egy-egy háztartás részére a nyári hónapokban (április 1-től szeptember 30-ig) havonként egy ürméternél, téli hónapokban pedig legalább két szoba és konyhából álló háztartás részére havonként két ürméternél, ennél kisebb háztartás részére pedig havonként egy ürméternél több tűzifát ki nem szolgáltathatnak. Súly szerint való eladás esetén egy ürmétert 450 *kg*-mal kell számításba venni.

Ez a rendelkezés vonatkozik a városi, községi vagy egyéb közös tulajdont képező erdőkből illetmény vagy jutalék czimén a lakosoknak vagy résztulajdonosoknak kiszolgáltatni szokott tűzifamennyiségekre is.

2. §.

Illetményjogosult gazdasági, erdészeti vagy egyházi alkalmazottak részére további intézkedésig háztartásonként és havonként két ürméternél, gazdasági cselédek részére pedig egy ürméternél több tűzifa ki nem szolgáltatható.

Az ezt meghaladó mennyiséget az illetmény kiadására kötelezett fél tartozik a helyi faármegállapító bizottság által megállapított legmagasabb áron megváltani és a Magyarországi Faértékesítő Hivatal rendelkezésére bocsátani.

3. §.

Az erdőbirtokos vagy fatermelő saját házi szükségletére havonként a nyári hónapokban kettő, a téli hónapokban pedig négy ürméternél nagyobb tűzifamennyiséget vissza nem tarthat.

4. §.

Az 1. §-ban megállapított szükségletek és az ott említett illetmények (jutalékok), valamint a 2. §-ban említett illetmények csak havonként szolgáltathatók ki, azonban a kiszolgáltatás biztosítása végett az, aki az 1. § második bekezdésében, vagy a 2. §-ban említett illetmény kiszolgáltatására köteles hat hónapra előre menő készletet visszatartat.

Ugyanezt teheti az erdőbirtokos vagy fatermelő a 3. §-ban megállapított saját szükségletének biztosítása végett.

5. §.

Szükség esetében jogában áll a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak a 4. § értelmében visszatartott készletek felett is köz-célokra megfelelően rendelkezni.

6. §.

Aki a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi vagy kijátssza, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és tizenöt napig terjedhető elzárással és kettőezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, az államrendőrség működési területén pedig az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

7. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1919. évi szeptember hó 4-én.

Friedrich s. k.
miniszterelnök.

V.

A magyar kormánynak 5677/1919. M. E. számú rendelete a fa- és faszénkészletek bejelentése és nyilvántartása, felhasználásuknak és forgalombahozataluknak szabályozása, valamint az említett anyagok legmagasabb árának megállapítása tárgyában kiadott rendeletek módosításáról és kiegészítéséről.

A magyar kormány a következőket rendeli:

1. §.

A tűzifára, a faszénre, a gömbölyű épület- és műfára, a műhasábfára és egyes fűrészelt faválasztékokra a 3368/1918. M. E. és 778/1919. M. E. számú (a Budapesti Közlönynek 1918. évi augusztus hó 2. napján megjelent 173. számában, illetőleg 1919. évi február hó 4. napján megjelent 29. számában kihirdetett) rendeletekkel megállapított legmagasabb árak a jelen rendelet életbeléptével hatályukat veszítik.

2. §.

Az 1. §-ban megjelölt faanyagokból azokat a készleteket, amelyeket a Magyarországi Faértékesítő Hivatal igénybe nem vett,

vagy amelyekre nézve másképp nem rendelkezett, az 1851/1917. és 2806/1917. M. E. számú (a Budapesti Közlönynek 1917. évi május hó 30. napján megjelent 122. számában, illetőleg augusztus hó 3. napján megjelent 177. számában kihirdetett) rendeletekben foglalt korlátok között szabadon forgalomba lehet hozni és azoknak árára nézve a felek — ide nem értve a jelen rendelet 4. §-ának 1. bekezdésében említett eladásokat — szabadon egyezkedhetnek.

Aránytalanul magas ár kikötése vagy elfogadása esetében azonban az eladó az e részben fennálló rendelkezések szerint felelős marad és a vevőnek jogában áll az ártételek felülvizsgálását az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságnál utólag is kérelmezni.

3. §.

A Magyarországi Faértékesítő Hivatal által közcélok kiértékesítésére igénybe vett tűzifa- és faszénkészletek átvételi ára tekintetében a jelen rendeletnek kiegészítő részét alkotó I. számú kimutatásban foglalt ártételek irányadók.

A 3368/1918. M. E. számú rendelet I. számú melléklete „Általános megjegyzések az árjegyzékhez” című fejezetének 1—6. pontjaiban foglalt rendelkezések a jelen §-ban említett igénybevétel alapján történő szállításokra is alkalmazást nyernek.

4. §.

A városok vagy egyéb lakott helyek belterületén vagy azok közvetlen közelében levő és kicsinyben való eladásra berendezett raktárakból eladott tűzifa és faszén legmagasabb árának megállapítására nézve továbbra is a 3368/1918. M. E. számú rendeletben foglaltak irányadók.

A helyi faármegállapító bizottság a szabad forgalom útján beszerzett tűzifa- és faszénkészletek továbbeladásánál érvényesíthető árak megállapításánál a tényleges és okirattal igazolt beszerzési árat köteles alapul venni. Közvetlenül a termelő által fenntartott ilyen raktárakban a szabad forgalomra átengedett készletekből értékesített tűzifáért és faszénért követelhető árak megállapításánál a beszerzési ár helyett a jelen rendelet kiegészítő részét alkotó I. számú kimutatásban foglalt árakat kell 30% ár-emeléssel alapul venni.

A helyi faármegállapító bizottság határozatának meghozata-

lára, kihirdetésére és e határozat elleni felebbezésre vonatkozólag a 3367/1918. M. E. és a 778/1919. M. E. számú rendelet rendelkezései irányadók.

5. §.

A faértékesítő hivatal által közszükségletek fedezésére közforgalmu vasuti vagy hajóállomáson tárolt vagy már raktározott gömbölyű épület- és műfakészletekből, továbbá bárhol levő fűrészelt vagy faragott fakészletekből kiutalt faanyagok árát, ha a felek az árra nézve a kiutalástól számított 15 napon belül meg nem állapodnának, az 1851/1917. M. E. számú rendeletben említett szerv helyett az Országos Központi Arvizsgáló Bizottság állapítja meg.

Az ár tekintetében való megállapodás hiánya miatt azonban a kiszolgáltatást nem szabad megtagadni, ha a kiszolgáltatást a faértékesítő hivatal a kiutalás alkalmával az ármegállapodásra való tekintet nélkül rendeli el.

Erdőn, erdei rakodón vagy nem közforgalmu szállítási eszközök mellett fekvő készletekből kiutalt, illetőleg igénybevett gömbölyű épület- és műfakészletek árának megállapítására nézve a 4996/1919. M. E. számú (a Budapesti Közlönynek 1919. évi október hó 5. napján megjelent 128. számában kihirdetett) rendelet 4. §-ának rendelkezései irányadók.

6. §.

A jelen rendeletnek a faanyagok árára vonatkozó rendelkezései nem vonatkoznak a külföldről vagy idegen megszálló hatalom igazgatása alatt álló területekről behozandó fa- és faszénkészletekre; felhatalmazza azonban a kormány a földművelésügyi minisztert, hogy a behozatalt az ár és felhasználás tekintetében feltételekhez köthesse.

7. §.

Az 1851/1917. M. E. számú rendelet 3. és 4. §-ai értelmében bejelentésre kötelezettek kötelesek az 1919. évi november hó 1-én birtokukban (őrizetükben) levő készleteket legkésőbb november hó 15-ig az 1851/1917. M. E. számú rendeletben megszabott módon a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak (VIII. kerület, Rákóczi-ut 15. szám) bejelenteni. A készletek és az azokban beállott változások további bejelentésének határidejére nézve a

2806/1917. M. E. számú rendelet 1. §-a irányadó, vagyis az említett bejelentéseket 1919. évi december 31-től kezdve továbbra is nap-tári évnegyedenként kell megtenni.

8. §.

Az 1851/1917. M. E. számú rendelet 13. §-a akként módosul, hogy 1919. évi november hó 1-től kezdve e § e) pontjában tűzifa után megszabott díjtétel ürköbméterenként 1 koronában, vasuti szállítás esetén 10.000 kg-ként 20 koronában, f) pontjában faszénért megállapított díjtétel pedig métermázsánként 1 koronában állapítatik meg. A többi díjtétel változatlanul marad.

A faértékesítő hivatalt megillető díjakat a külföldről vagy idegen megszálló hatalom igazgatása alatt álló területről behozott faanyagok és faszén után a vevő köteles fizetni.

9. §.

Az 1851/1917. M. E. számú rendelethez csatolt minta szerint kiállított ellenőrző szelvény nélküli szállítási igazolványok a jelen rendelet kihirdetésének napjától érvénytelenek és 1919. évi november hó 15-től kezdve azokat a faanyagokat, amelyek az 1851/1917. M. E., illetőleg 2806/1917. M. E. számú rendelet szerint csak igazolvánnyal szállíthatók, csakis a 160437/1917/I/B. F. M. számú (a Budapesti Közlönynek 1917. évi szeptember hó 1. napján megjelent 201. számában kihirdetett) rendelettel megállapított mintájú szállítási igazolvánnyal szabad szállítani.

A felek részére kiadandó füzetes szállítási igazolványokért a fél által leteendő biztosíték az 1919. évi november hó 1-től kezdve a tűzifaszállításra vonatkozó igazolványoknál füzetenként 1500 koronában, faszénél 7500 koronában állapítatik meg. Elrontott, a fél hibájából hibásan kiállított vagy fel nem használt igazolvány dija 20 korona.

10. §.

A faértékesítő hivatal a jelen rendeleten alapuló rendelkezések végrehajtását az államerdészet vagy a faértékesítő hivatal külső közgeivel megfelelően ellenőriztetheti s erre a célra a hatósági esküt tett, magánszolgálatban álló erdőtisztek szolgálatait is igénybe veheti.

Melléklet az 5677/1919. M. E. sz. rendelethez.

Árjegyzék.

I. Tüzifa.

A) Ürköbméterenként.

V á l a s z t é k		Termelőnél		J e g y z e t
		ártétel		
		K	f	
<i>a) Kemény lombfa:</i>				
1	Hasáb	175	—	
2	Vegyes	165	—	
3	Dorong	155	—	
4	Vékony dorong	145	—	
<i>b) Lágy lombfa:</i>				
5	Hasáb	135	—	
6	Vegyes	125	—	
7	Dorong	120	—	
8	Vékony dorong	110	—	
<i>c) Lucz- és jegenyefenyő:</i>				
9	Hasáb	135	—	
10	Vegyes	130	—	
11	Dorong	129	—	
12	Vékony dorong	110	—	
<i>d) Egyéb fenyőfajta:</i>				
13	Hasáb	150	—	
14	Vegyes	140	—	
15	Dorong	130	—	
16	Vékony dorong	120	—	
<i>e) Hántolt vargafa:</i>				
17	Kereskedelmi szokvány	120	—	
Az 1—17. tételhez. A nyersfa ára 10% ⁰ -kal olcsóbb.				
<i>B) 10.000 kilogrammonként.</i>				
<i>a) Kemény lombfa:</i>				
18	Hasáb	3500	—	
19	Vegyes	3450	—	
20	Dorong	3400	—	
21	Vékony dorong	3300	—	
<i>b) Lágy lombfa:</i>				
22	Hasáb	3220	—	
23	Vegyes	3160	—	
24	Dorong	3100	—	
25	Vékony dorong	3050	—	
<i>c) Fenyő (bármely fajta):</i>				
26	Hasáb	3800	—	
27	Vegyes	3750	—	
28	Dorong	3650	—	
29	Vékony dorong	3550	—	
<i>d) Hántolt vargafa:</i>				
30	Kereskedelmi szokvány	3550	—	
A 18—30. tételhez. A nyersfa ára 20% ⁰ -kal olcsóbb.				

II. Faszén.

	V á l a s z t é k	Termelőnél		J e g y z e t
		q-ként		
		ártétel		
		K	f	
1	Darabos retorlaszén	160	—	
2	Darabos boksaszén bükk- vagy gyertyánfából	165	—	
3	Ugyanez más fafémekből	160	—	
4	Porszén bármely faféméből és bármely módon előállítva	130	—	

11. §.

Aki a jelen rendelet valamely rendelkezését megszegi vagy kijátssza, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és az elkövetett cselekményhez képest az 1851/1917. M. E. számú rendelet 35—40. §-ai illetőleg a 3368/1918. M. E. számú rendelet 9. §-a szerint büntetendő.

12. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1919. évi november hó 4.

Friedrich István s. k.
miniszterelnök.

VI.

A magyar kormány 6218/1919. M. E. számú rendelete az erdő- és faügyek intézéséről.

1. §.

A magyar kormány a háboru esetéről szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

A fa- és faszéntermelés és ellátás ügyeit a minisztérium újabb intézkedéséig a jelen rendelettel megállapított hatáskörben az Erdő- és Faügyek Országos Kormánybiztosa intézi.

A kormánybiztos a hatáskörébe tartozó ügyekben a földmivelésügyi miniszter felügyelete alatt önállóan intézkedik.

2. §.

A kormánybiztost a minisztertanács nevezi ki.

A kormánybiztos mellé a földmivelésügyi miniszter egy, esetleg két helyettest nevez ki, akiknek hatáskörét a jelen rendelettel megszabott határok között a kormánybiztos állapítja meg.

A kormánybiztos és helyettese, illetve helyettesei, amennyiben nem a köztisztviselők sorából neveztetnek ki, működésük megkezdése előtt a földmivelésügyi miniszter kezébe esküt tesznek.

A kormánybiztos székhelye Budapest.

3. §.

A kormánybiztos a fa- és faszénellátás biztosítása végett megteheti mindazokat az intézkedéseket, amelyekre a fa- és faszéntermelés biztosítása és fokozása, a fa- és faszén behozatalának, felhasználásának és forgalombahozatalának szabályozása, valamint közszükségleti célokra való igénybevétele tekintetében a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések a minisztériumot felhatalmazzák.

Ennélfogva azokban a teendőkben is, amelyeket az 1851/1917., 2806/1919., 4996/1919., 4997/1919. és 5877/1919. M. E. számú rendeletek a földmivelésügyi vagy a kereskedelemügyi miniszternek, vagy a kormánynak hatáskörébe utalnak, a kormánybiztos önállóan jár el s a most említett rendeletektől közérdekből eltéréseket állapíthat meg.

A kormánybiztos általános jellegű rendeleteit a Budapesti Közlönyben közzéteszi.

4. §.

A kormánybiztos a hatóságokkal közvetlenül érintkezik.

5. §.

A Magyarországi Faértékesítő Hivatal működését a kormánybiztos felügyelete és ellenőrzése mellett folytathatja.

6. §.

Aki a kormánybiztosnak a jelen rendelettel megszabott hatáskörében tett rendelkezéseit, vagy az ezek alapján tett hatósági

rendelkezéseket megszegi, vagy megszegésüknél bármely módon közreműködik, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ama készlet tekintetében, amelyre nézve a kihágást elköveték, a törvény értelmében elkobzásnak van helye. Az elkobzott készlet értékének egyötöde a feljelentőt, többi része a költségek levonásával a Hadirokkantak Segélyalapját illeti.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak, a budapesti államrendőrség működési területén pedig az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

7. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1919. évi november 14.

Friedrich István s. k.
miniszterelnök.

VII.

Körrendelet

valamennyi állami erdőfelügyelőségnek, állami erdőhivatalnak és járási erdőgondnokságnak.

(A 4996. és 4997/1919. M. E. számú kormányrendeletek végrehajtásáról.)

56778/1919. Földm. Min. szám. — A 4996/1919. M. E. és 4997/1919. M. E. számú, valamint a kapcsolatos 3907/1917. M. E. számú kormányrendelet egy-egy másolatos példányát, valamint az azok végrehajtására vonatkozólag a törvényhatóságok első tisztviselőihez, illetőleg a járási főszolgabírákhoz és a r. t. városok polgármestereihez intézett rendelet egy másolatos példányát tudomásvétel és ahhoz alkalmazkodás végett a következők kíséretében adom ki:

A 4996/1919. és 4997/1919. M. E. számú kormányrendeletek célja az erdőtől távol fekvő helyek tűzifaszükségletének biztosítása s másrésről annak megakadályozása, hogy különösen a vidéki községek és városok egyes lakói, a lakosság többi részének rovására, tulságos nagymennyiségű tűzifakészleteket igénybe ne vehessenek.

Hogy a 4996. és 4997/1919. M. E. számú kormányrendeletekben a tűzifaszükséglet kielégítése érdekében részemre biztosított jogok gyorsabban és könnyebben legyenek érvényesíthetők, a rendeletben megszabott hatáskörnek elsőfokon leendő intézésével a járási erdőgondnokságokat, másodfokon való intézésével pedig az állami erdőhivatalokat és állami erdőfelügyelőségeket bízom meg.

Egyidejűleg felhatalmaztam a Faértékesítő Hivatalt, hogy azokra a helyekre, ahol valamely járási erdőgondnokság kerülete nagyon nagy területre terjed ki, a járási erdőgondnokság meghatározott körzetére nézve az idemellékelte beosztás szerint teljes törvényes minősítéssel bíró hatósági esküt tett állami vagy magán erdőtiszteket is megbizhasson az elől idézett számú kormányrendeleteken alapuló ügyek intézésével.

Amennyiben tehát valamely község, város vagy egyéb lakott hely faszükséglete biztosítva nem volna s e tekintetben a szükséglet fedezésére az illető községnek, városnak vagy egyéb lakott helynek saját tulajdonát képező erdőterület nem állna a közelben rendelkezésére, jogában áll valamely könnyen hozzáférhető vagy megközelíthető, másnak tulajdonát képező erdő rész kényszerki-termelésére irányuló kérelmét az illetékes járási erdőgondnokságnál, vagy a Faértékesítő Hivatal arra illetékesnek kijelölt külön megbízottjánál előterjeszteni.

Az elrendelendő fahasználat mértékének megállapításánál az egyes községek, városok vagy egyéb lakott helyek tűzelőanyag-szükségletét mindenkor a 4997/1919. M. E. számú kormányrendeletben foglaltak figyelembevételével kell megállapítani s a köz-szükségletek közé be kell venni a közintézmények (állami és köz-igazgatási hivatalok, kórházak, esetleg iskolák) tűzelőanyag-szükségletén felül azt a minimális tűzifamennyiséget is, amely az illető lakott helyen levő és okvetlenül fenntartandó közellátási üzemek (pék-műhelyek, vendéglők stb.) legszükségesebb mértékig való üzem-bentartásánál nélkülözhetetlen.

A pillanatnyi közszükségletek kielégítésére a kényszerfatermelést — még pedig szükség esetén rendkívüli fahasználat engedélyezésével kapcsolatosan — közvetlenül a járási erdőgondnokság, vagy a Faértékesítő Hivatal megbízottja rendeli el abban az

esetben, ha a kijelölendő terület nem képez véderdőt, vagy nem áll futóhomokon s ha ezenkívül az elrendelendő használat:

a) üzemterv szerint kezelt erdőterületen tarvágásnál a 10 kat. holdat, fokozatos felújító vágásnál a 20 kat. holdat, szálalásnál pedig a 30 kat. holdat meg nem haladja, de akkora területet is csak abban az esetben, ha az ily módon kijelölt vágás-terület az 1919—20—21. évekre üzemtervileg előírt terület határait nem lépi túl;

b) nem rendszeres gazdasági üzemterv szerint kezelt erdőknél a 10, 20, illetőleg 30 kat. holdat meg nem haladó vágás-terület az illető erdőbirtokos egy tagban fekvő, vagy ugyanazon község határában fekvő erdőbirtokának 20%-át meg nem haladja.

Amennyiben a közszükségletek sürgős kielégítése megkívánja azt, hogy a használatok azonnal megkezdessenek, a járási erdőgondnokság, illetőleg a Faértékesítő Hivatal megbizottja a fahasználatot az előbbeni bekezdés szerint hatáskörébe eső mértékig azonnal elrendeli, a hatáskörét meghaladó további kényszertermelés elrendelése tárgyában pedig javaslatot tesz az e tekintetben illetékes állami erdőhivatalnak, illetőleg az állami erdőhivatali ügyeket ellátó erdőfelügyelőségnek.

Az állami erdőhivatalhoz, illetőleg az állami erdőhivatali ügyeket ellátó erdőfelügyelőséghez kell ugyancsak felterjeszteni a javaslatot abban az esetben is, ha véderdőről vagy futóhomokon álló erdőterületről van szó. Az állami erdőhivatal, illetőleg az állami ügyeket ellátó erdőfelügyelőség a véderdőkben és a futóhomokon álló erdőkben csak olyan használatot engedélyezhet, amely az ilyen erdőkkel szemben támasztott törvényes követelmények betartásának akadályát nem képezi.

Az állami erdőhivatal, illetőleg az állami erdőhivatali ügyeket ellátó erdőfelügyelőség kellően megindokolt sürgős esetekben a kényszerfatermelést — szükség esetében rendkívüli fahasználat engedélyezésével kapcsolatban — elrendelheti rendszeres erdőgazdasági üzemterv szerint kezelt erdőkben az üzemtervileg az 1922. év végéig előírt vágások területének összege erejéig, nem rendszeres erdőgazdasági üzemterv szerint kezelt erdőterületen pedig az egy egyén vagy testület, illetőleg erkölcsi személy tulajdonát képező erdőterületnek legfeljebb 25%-a erejéig, azzal a

megszorítással, hogy az így kijelölt terület a 60 (hatvan) kat. holdat meg nem haladhatja.

Ugyancsak joguk van az említett szerveknek az esetben, ha a termelt készletek könnyű kiszállítása ezt indokoltá teszi s az erdőgazdasági érdekek ezáltal sérelmet nem szenvednek, az esetleg üzemtervileg előírt vágásterületeket más megfelelőbb területekkel kicserélni.

Ugy az I., mint a II. fokon eljáró szervek kötelesek úgy a kényszertermelés elrendelését, mint a vágásterületek esetleges kicserélését az illetékes közigazgatási bizottság gazdasági albizottságával szolgálati uton közölni.

A fatermeléssel üzletszerűleg foglalkozó cégek által megvásárolt vágásterületek, vagy ilyenek tulajdonát képező erdők egyes részének vagy teljes egészének igénybevétele tárgyában a rendelkezés jogát a Faértékesítő Hivatal gyakorolja; amennyiben tehát ilyen terület kihasználásáról lenne szó, vagy ha az erdőhivatal, illetőleg az állami erdőhivatali ügyeket ellátó erdőfelügyelőség által saját hatáskörében engedélyezhető, illetőleg elrendelhető használatok a szükségleteket egyáltalán nem fedeznék, a Faértékesítő Hivatalhoz kell megfelelő indokolt javaslatot tenni.

Sulyt helyezek arra, hogy a kitermelendő készletek ne csak a közvetlen környék szükségletét fedezzék, hanem egyuttal módot nyújtsanak a távolabb fekvő erdőtlen vidékek közszükségletének biztosítására is.

Ezért mindazokon a helyeken, ahol az erdőgazdasági érdekek számottevő sérelme nélkül a helyi szükségletet jelentékenyen meghaladó famennyiségek volnának termelhetők, a kényszertermelést a helyi szükségleteket meghaladólag is el kell rendelni.

Ott, ahol a közszükségletek nincsenek megfelelően biztosítva, vagy ahol aránylag rövid idő alatt számottevő mennyiségű tüzi- vagy bányafát lehetne kitermelni, az előzőekben a kényszertermelés elrendelésére feljogosított hivatalok, illetőleg közegek az ezirányú intézkedéseket hivatalból kötelesek kezdeményezni.

Kifejezetten hangsúlyozni kívánom azonban, hogy a kényszertermelést hozzájárulásom előzetes kikérése nélkül a jelen rendeletben nyert hatáskörben is csak ott és olyan arányban lehet

és kell elrendelni, ahol és amilyen arányban a termelendő faanyagok sürgős közszükségletek kielégítésére szükségesek.

A termelés módjára nézve megjegyzem, hogy mindazokban az esetekben, amikor a birtokos vagy az, akit a termelés joga megillett, a termelést a kényszertermelés megkezdésére rendeletileg megállapított és 8 napnál hosszabb időre nem terjedhető határidőn belül meg nem kezdi vagy nem olyan módon foganatosítja, hogy a szükséges famennyiség a kellő időben rendelkezésre álljon, a fatermelésre elsősorban ráutalt környékbeli község, város vagy egyéb lakott hely lakosságát kell a termelés és szállítás foganatosításánál igénybevenni.

Ily esetben a birtokos részére természetesen csak tőár fizetendő.

A termelést lehetőleg mindenütt termelőrészt ellenében kell foganatosítani, s ez a termelőrészt tarvágásos használat esetén — amennyiben a nyerendő faanyagnak legalább 60%-a hasáb- és 5 cm-nél vastagabb dorongfa — az összes termelt anyag $\frac{1}{5}$ részénél, természetes felujjítással kapcsolatos használatoknál, szálalásoknál vagy gyéritéseknél pedig — illetőleg olyan esetben, amikor a hasáb- és dorongfa az előbb említett %-ot el nem éri — az összes termelt faanyag $\frac{1}{4}$ részénél nagyobb semmi körülmények között nem lehet.

Amennyiben az 5 cm és ennél vékonyabb rőzsfa a termelendő anyagok 20%-át meg nem haladja, az egész rőzsfa a termelő-részbe tudandó be.

A szállítást ugyancsak hányadrész ellenében kell a ráutalt érdekeltségénél biztosítani és ez a hányadrész 6 km-t meg nem haladó távolság esetén a faanyag $\frac{1}{5}$ részénél, 6 km-nél nagyobb távolság esetén pedig a faanyag $\frac{1}{4}$ részénél többre nem rughat.

Amennyiben valamely község, város vagy lakott hely lakossága a fatermelést és szállítást ilyen feltételek mellett vállalni nem hajlandó, elveszti az igényét arra, hogy faszükségleteinek kielégítésénél valamely irányu állami támogatást vehessen igénybe.

Viszont a Faértékesítő Hivatal mindazoknak a munkásoknak és fuvarosoknak részére, akik a szállítást és a termelést az előbbeniekben megszabott feltételek mellett vállalják, a járási erdőgondnokság és a községi előljáróság igazolása alapján, minden tényleges munkában töltött 24 nap után ugyanazokat az élelmezési és egyéb

kedvezményeket kilátásba helyezi és a lehetőségig biztosítja, amelyeket a fatermelő üzemek állandó munkásai részére biztosítani tud, vagyis:

1. a törvényhatóság útján biztosított liszt-kontingensen felül 30 napra napi 20 dg lisztet,

2. egy egy személy részére egy hónapra megállapított dohány-mennyiséget a község előljárósága útján és a vételárnak előzetesen a hivatal által megállapított módon történő befizetése ellenében.

Amennyiben ezt a rendelkezésre álló készletek megengedik, a Faértékesítő Hivatal igen szívesen jár közbe aziránt is, hogy a munkások, illetőleg fuvarosok részére szükséges szerszámok, takarmány vagy rendelkezésre álló iparcikkek a községi előljáróság közbenjöttével megfelelő módon biztosíthatók legyenek.

Tekintettel az erdők mesterséges felujtásának napról-napra fokozódó nehézségeire, a legszigorubban utasítom, hogy mind-

Nyilvántartás

az 56778/1919. F. M. számú rendelet alapján az 19..... évi
..... hóban a által
elrendelt kényszerfatermelésről.

I. Épület- és egyéb műfa.)*

II. Bányafa.)*

III. Tüzifa.)*

(Figyelmeztetés: Külön-külön nyilvántartást kell felfektetni az I., II. és III-mal jelzett fatermékekről, mindeniket I. tételszámmal kezdve és azoknak másolatait minden hónap végén a Faértékesítő Hivatalhoz beterjeszteni.

1920. január 1-ével a tételszámozást újból 1-gyel kell kezdeni.)

*) Az egyes nyilvántartásokra csak a megfelelő fatermékek megnevezését kell a fenti helyen rávezetni.

Tételszám	Az erdőtulajdonos neve	Az erdőbirtok fekvése		A fél vagy hatóság megnevezése, akinek vagy amelynek javára a kényszertermelés elrendeltett
		vármegye	község	

azokban az esetekben, amikor ezt a talaj- és állományviszonyok lehetővé teszik, a használatokat a természetes felújítás elveinek megfelelően fogaratosíttassa.

Elvárom a Czimtől, hogy a mai nehéz körülmények között mindent elkövet arra nézve, hogy egyrészt a fenyegető tűzifa-hiány lehetőleg enyhíttessék, másrészt úgy az erdőbirtokosok különös érdekei, mint az általános erdőgazdasági érdekek is megfelelő védelemben részesüljenek.

Miheztartásul értesitem továbbá a Czimet, hogy a Faértékesítő Hivatalt felhatalmazom egyttal arra is, hogy a járási erdő-gondnokságok és az állami erdőhivatalok, illetőleg az állami erdő-hivatali ügyeket ellátó erdőfelügyelőségek munkáját ne csak jelen rendeleten alapuló teendőknek az ellátásánál, de a fakészletek bejelentésének és a tényleges szállítások menetének ellenőrzésénél is igénybe vegye. Elvárom tehát a Czimtől, hogy a Faértékesítő Hivatal erre vonatkozó megkereséseinek haladéktalanul tegyen eleget.

Az elrendelt kényszertermelésekről a csatolt minta szerint nyilvántartást kell vezetni s azt minden hó végén a Faértékesítő Hivatalhoz beterjeszteni.

Végül felhívom, hogy a beérkezett beadványokat minden bürokratizmus mellőzésével, a lehető legrövidebb időn belül továbbítsa és amennyiben valamely beadvány a minisztériumhoz, illetőleg a Faértékesítő Hivatalhoz leendő felterjesztést vagy előzetes véleményezést igényel, azt a beérkezéstől számított 48 órán belül adja le véleményezés végett, illetőleg ugyanannyi időn belül megfelelő véleménynyel terjessze fel az illetékes fórumhoz.

Budapest, 1919. évi november hó 22-én.

A miniszter helyett:

Kaán
h. államtitkár.

A kijelölt terület nagysága	Várható fatömeg	A kényszertermelést elrendelő intézkedés		A kijelölést végző egyén vagy hivatal neve	Jegyzet
k. hold	m ³	kelte	száma		

VIII.

A magyar földmivelésügyi miniszter 1919. évi november hó 22-én 56778. szám alatt kelt és valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez, a járások főszolgabiráihoz és r. t. városok polgármestereihez intézett leiratának másolata.

A 4996/1919. és 4997/1919. M. E. számú kormányrendeletek célja az erdőtől távol fekvő helyek tűzifaszükségletének biztosítása s másrésről annak megakadályozása, hogy különösen a vidéki községek és városok egyes lakói, a lakosok többi részének rovására tulságos nagymennyiségű tűzifakészleteket igénybe ne vehessenek.

Hogy a 4996. és 4997/1919. M. E. számú kormányrendeletekben a tűzifaszükséglet kielégítése érdekében részemre biztosított jogok gyorsabban és könnyebben legyenek érvényesíthetők, a rendeletben megszabott hatáskörnek elsőfokon leendő intézésével a járási erdőgondnokságokat, másodfokon való intézésével pedig az állami erdőhivatalokat és állami erdőfelügyelőségeket bizom meg.

Egyidejűleg felhatalmaztam a Faértékesítő Hivatalt, hogy azokra a helyekre, ahol valamely járási erdőgondnokság kerülete nagyon nagy területre terjed ki, a járási erdőgondnokság meghatározott körzetére nézve az idemellékelte beosztás szerint teljes törvényes minősítéssel bíró hatósági esküt tett állami vagy magán erdőtiszteket is megbizhasson az előidézett számú kormányrendeleteken alapuló ügyek intézésével.

Amennyiben tehát valamely község, város vagy egyéb lakott hely faszükséglete biztosítva nem volna s e tekintetben a szükséglet fedezésére az illető községnek, városnak vagy egyéb lakott helynek saját tulajdonát képező erdőterület nem állna a közelben rendelkezésére, jogában áll valamely könnyen hozzáférhető vagy megközelíthető, másnak tulajdonát képező erdő rész kényszerkitermelésére irányuló kérelmét az illetékes járási erdőgondnokságnál, vagy a Faértékesítő Hivatal arra illetékesnek kijelölt külön megbízottjánál előterjeszteni.

A kérelem tárgyát legfeljebb a város, község, vagy egyéb lakott hely lakosságának vagy közigazgatási szerveinek a 4997/1919. M. E. számú kormányrendeletben megszabott mérték alapulvételével megállapított 6 havi szükséglete képezheti.

Amennyiben maga az erdőbirtokos a járási erdőgondnokság, illetőleg a Faértékesítő Hivatal megbízottja, vagy ezeknek valamely felettes hatósága által elrendelt kényszertermelést foganatosítani nem hajlandó, a termelést maga a község, város vagy egyéb lakott hely lakossága köteles a megállapítandó módon és feltételek mellett foganatosítani.

Amennyiben a lakosság a termelést és szállítást a megállapított feltételek mellett magára nem vállalja, elveszti az igényét arra, hogy tűzifaszükségletének biztosítása tekintetében az állam támogatására tarthasson igényt.

Olyan község, város vagy egyéb lakott hely, amelynek közelében a faszükségletek fedezésére alkalmas erdőterületek nincsenek, szükségleteit ugyancsak az előbb említett közegek útján köteles a Faértékesítő Hivatalhoz (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15.) bejelenteni s azoknak megfelelő kielégítést kérni.

Tekintettel arra, hogy az 1851/1917. M. E. számú kormányrendeletben a közvetlen fogyasztók tulajdonát képező faanyagok, ha azok mennyisége a 200 ürmétert meg nem haladja, nem tartoznak a Faértékesítő Hivatal hatásköre alá, a közigazgatási hatóságok feladatát képezi az, hogy ezen kisebbnemű tűzifamennyiségnek az illetékes erdészeti szervek előre kikérendő véleményének megfelelően a közfogyasztás között leendő arányos és megfelelő elosztása iránt intézkedjenek.

A közigazgatási hatóságnak jogában áll tehát egyrészt ellenőrizni azt, hogy egyesek a 4997/1919. M. E. számú kormányrendelet intézkedéseinek kijátszásával, az abban megállapítottnál nagyobb mennyiségű tűzifakészleteket fel ne halmozhassanak, másrészt pedig jogában áll az ugyancsak ennek a rendeletnek az értelmében megengedett mennyiséget meghaladólag magánosok tulajdonában levő kisebb fakészleteket, amennyiben azok teljes egészükben az előbb említett 200 ürköbmétert el nem érik, a közfogyasztás céljaira az e tekintetben érvényben álló általános rendelkezéseknek megfelelő módon igénybevenni.

Kaán s. k.
h. államtitkár.

IX.

Az erdő- és faügyek országos kormánybiztosának 164/K. B. számú rendelete a magánczimekre Budapestre érkező tűzifaszállítmányok 30%-ának a közfogyasztás céljaira való igénybevétele tárgyában.

A magánczimeken Budapestre érkező tűzifaszállítmányok 30%-ának a közcélokra történő igénybevételénél az eljárást a következőképen szabályozom:

Magánczimekre érkező tűzifaszállítmányok mindaddig, amíg az értesítőt, illetve vétlevelet a székesfővárosi tűzifaelosztó hivatal nem láttamozta, ki nem rakhatók, tekintet nélkül arra, hogy azok valamely állomási vágányon vagy iparvágányon (gőzfavágótelepen) állanak.

Köteles a székesfővárosi tűzifaelosztó hivatal a 30% igénybevétele alkalmával intézkedni az iránt is, hogy azt az átvevő, illetve átvevők, mely közintézmény részére kötelesek a budapesti faármegállapító bizottság által közszállításokra megszabott ártétel ellenében kiszolgáltatni.

Annak megállapítását, hogy mely intézmények tekintendők a levonás alól mentesített közintézményeknek, magamnak tartom fenn.

A 30%-os levonás után magáncélokra rendelkezésre álló 70%-ot a jogosult csak a fővárosi tűzifaelosztó által kiállított szállítási igazolványokkal szállíttathatja el lakására. Ily szállítási igazolványt a tűzifaelosztó csak minden 20 métermázsza tűzifa után egy teljes fajegy beszolgáltatása ellenében adhat, egy-egy háztartás részére tehát 20 métermázsánál több tűzifa nem engedélyezhető.

Orvosi rendelők, ügyvédi vagy egyéb irodák részére legfeljebb 10 métermázsza tűzifa vehető számításba.

Az, aki e rendelet ellen vét, kihágást követ el s a 6180/1919. M. E. számú rendelet 6. §-ában megállapított büntetés alá esik.

Megkeresem a budapesti m. kir. államrendőrséget és a karhatalmi parancsnokságot, hogy ezeknek a rendelkezéseknek a legszigorubb betartását saját közegeivel is minden esetben ellenőriztesse.

Budapest, 1919. évi november.

Kaán Károly s. k.
az erdő- és faügyek orsz.
kormánybiztosa.

X.

A magyar kormány 489/1920. M. E. számú rendelete az ország faszükségleteinek biztosításáról szóló 4996/1919. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában.

A magyar kormány rendeli:

Ha a 4996/1919. M. E. számú rendelet alapján igénybe vett fakészlet tulajdonosa az említett rendelet 4. §-a alapján összeállítandó becslőbizottságba tagot a maga részéről a meghatározott záros határidőn belül nem nevez meg, továbbá, ha a készlet tulajdonosa megszállott területen, vagy általában olyan helyen tartózkodik, hogy vele érintkezésbe lépni nem lehet, ezt a tagot a készlettulajdonos költségére a készlet fekvésének helye szerint illetékes törvényszék elnöke nevezi ki.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1920. január hó 16-án.

Huszár Károly s. k.
miniszterelnök.

XI.

Az erdő- és faügyek országos kormánybiztosának 252/1919. K. b. számú rendelete az 1879. évi XXXI. t.-cz. 115. §-ában előírt kivételes intézkedések életbeléptetése tárgyában.

A közellátást veszélyeztető, mind gyakoribbá váló erdei lopások meggátlása végett a kormány által részemre biztosított jogok alapján elrendelem, hogy $\frac{\text{a vármegye}}{\text{a város}}$ egész területén tűzifának adás-vétele, valamint tengelyen való szállítása csakis azon feltétel mellett eszközölhető, hogy az eladó az eladni szándékolt tűzifa jogos szerzését a fát eladó erdőtulajdonos, vagy annak erdőtisztje által kiállított és a járások kerületében az illetékes főszolgabíró, a városok területén pedig a polgármester vagy megbízott helyettese által láttamozott bizonyítványával igazolja.

Ezen bizonyítványban körül kell írni az eladni szándékolt tűzifa nemét (pl. bükk, tölgy stb.), választékát (hasáb, dorong, galyfa, forgács stb.), minőségét (I. oszt., selejtes) és mértékét (ürm³. kéve, hátiteher stb.).

Az, ki ezen rendelet megszegésével erdőterméket elad, vesz vagy szállít, nemcsak az 1879. évi XXXI. t.-cz. 116. §-ában meg-

állapított büntetéssel büntetendő, hanem ezenfelül tőle az igazolatlanul eladott (vásárolt vagy szállított) tűzifát el kell kobozni és a közszükségletek fedezésére fordítani.

Jelen rendelkezésem nem vonatkozik az állami, illetőleg közalapítványi erdőkből vagy faraktárakból eladott tűzifára, mert az államkincstári vagy közalapítványi erdőgondnokságok és faraktárgondnokságok által kiállított igazolványok a faszerezés és szállítás jogosságának megítéléséhez teljesen elegendők. Hasonlóképp nem érinti azokat a közforgalmu vasutra vagy hajóra eszközölt faszállításokat, amelyekhez a magyarországi faértékesítő hivatal szabályszerű szállítási igazolványokat adott ki. Felhívom ^{alispán} ~~polgármester~~ urat, hogy az illetékes állami erdőfelügyelőségekkel egyetértőleg és a helyi viszonyok figyelembevételével a fenti rendelkezésem végrehajtására vonatkozó részletes utasítást haldéktalanul adja ki és annak szigorú és pontos betartásáról minden rendelkezésre álló eszközzel gondoskodik.

Budapest, 1919. évi december hó 28-án.

Kaán Károly s. k.

h. államtitkár, az erdő- és faügyek országos kormánybiztosa.

XII.

Az erdő- és faügyek országos kormánybiztosának 31/1920. K. B. számú rendelete a tűzifának Budapest főváros belterületén való fuvarozása tárgyában.

A székesfőváros belterületén a tűzifa fuvarozása körül elkövetett visszaélések meggátlása céljából szükségesnek tartom megismételni azt a már eddig is érvényben állott rendelkezést, hogy a székesfőváros belterületén tüzelésre alkalmas faanyagokat akár aprított, akár aprítatlan állapotban csak a székesfővárosi tűzifa-elosztó, vagy az államkincstári faraktárgondnokság által kiállított, illetve az említett hivatalok által láttamozott és bélyegzőjükkel ellátott szállítási igazolvánnyal szabad szállítani.

A vámvonalakon kívül eső területekről behozott tűzifára szállítási igazolványokat nevezett hivatalok csak abban az esetben adhatnak ki, ha a szállító, vagy az, akinek részére a fát szállítják, a fa jogos szerzését az illetékes járási főszolgabíró, vagy városi

polgármester által láttamozott igazolvánnyal bizonyítják. Ily esetben ezt az igazolványt kell a székesfővárosi tűzifaelosztónak, vagy az államkincstári faraktárgondnokságnak láttamozni és bélyegzőjével ellátni. Mindazokat a tűzifaszállítmányokat, amelyek szállítói ilyen igazolványt felmutatni nem tudnak, el kell kobozni és a székesfővárosi tűzifaelosztó által megjelölendő közintézmények részére beszállítani. A székesfővárosi tűzifaelosztó a lefoglalást eszközöző hatósági közeg telefon jelentésére ugyancsak telefonon köteles rendelkezni afelől, hogy a lefoglalt tűzifát melyik közintézményhez szállítsák be. A lefoglalt tűzifaanyagokért a közintézmény a hatósági szállításokra megállapított legmagasabb árat köteles megtéríteni és az így befolyt pénzösszeg $\frac{1}{5}$ része a szállítmányt feltartóztató hatósági közeget, $\frac{4}{5}$ része pedig a hadirokkantak segélyalapját illeti meg.

Megkeresem a karhatalmi parancsnokságot és a székesfővárosi állami rendőrséget, hogy e rendeletem végrehajtását közgeikkel a leghatározottabban ellenőriztetni sziveskedjenek.

Jelen rendeletem be nem tartása ezen felül kihágást képez, s annak áthágói a 6918/1919. M. E. számú rendeletben megállapított büntetés alá esnek.

Budapest, 1920. január 3-án.

Kaán Károly s. k.

az erdő- és faügyek orsz.
kormánybiztosa.

XIII.

Az erdő- és faügyek országos kormánybiztosának 32/1920. K. B. számú rendelete a budapesti kiskereskedők részére kiutalt tűzifaszállítmányok házhoz szállítása tárgyában.

Kötelezem a székesfőváros területén lévő gőzfavágótelepek tulajdonosait és a tűzifanagykereskedőket, hogy a kiskereskedők részére a székesfővárosi tűzifaelosztó hivatal által kiutalt tűzifaszállítmányokat saját fuvarjaikkal szállítsák ki a kiskereskedőkhöz.

Jelen rendelet be nem tartása kihágást képezés a 6218/1919. F. M. számú kormányrendeletben megszabott büntetés alá esik.

Budapest, 1920. január 2-án.

Kaán Károly s. k.

az erdő- és faügyek orsz.
kormánybiztosa.

KÜLÖNFÉLÉK.

Nagy adomány. A gróf *Tisza-család* nagykovácsii uradalma nevében *Erős* Rezső főerdőmérnök 17.073 K 22 f-nyi összeget küldött az Országos Erdészeti Egyesületnek jótékony czélokra, nevezetesen a háboruban elesett erdőtisztek özvegyei és árvái javára 7073 K 22 f-t, 10.000 K-t pedig menekült erdőtisztii családok segélyezésére.

Bár követésre találna ez a nemes példa!

Személyi hírek. *Bradofka* Károly Coburg hercegi erdőmester (Pusztavacs) erdőtanácsossá neveztetett ki.

A földművelésügyi miniszter *Gaál* Károly osztályvezető, segédhivatali főigazgatót, az Országos Erdészeti Egyesület pénztárosát, az Országos Gazdasági Munkáspénztár tisztii személyzetének létszámában osztályvezetői minőségben a VII. fiz. osztályba kinevezte.

Halálozás. *Ratkovszky* Károly miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztériumban a volt I. A—4. ügyosztály vezetője, 1919. év május havában elhunyt.

Linszky Károly m. k. erdőtanácsos (Zboró) a mult nyár folyamán elhunyt.

Lorge Emil erdőmérnök m. hó 15-én Miskolczon elhunyt.

Nyul Sándor m. k. erdőtanácsos Szombathelyen folyó hó 4-én elhunyt.

Az Országos Erdészeti Egyesület valamennyiben tagját gyászolja.

Béke hamvaikra!

A *Robinia Pseudoacacia monophyllaról* a *Chronique horticole* egyik régi, mintegy két évtized előtti évfolyamából a következő kivonatos jegyzetet készítettem, amelyet most, amidőn az Alföld erdősítéséről beszélünk, időszerű szélesebb körben megismertetni. A „*Robinia Pseudoacacia monophylla*“, eltekintve kiváló díszítő ornamentikájától, még azon nagy előnyökkel bir, hogy igen erőteljes, kevésbé tövises és hogy majdnem minden talajban diszlik. Igen dús sötétzöld lombozatát rovar meg nem támadja és szép színezetét megtartja a levélhullásig. Hozzáeszem még, hogy ezen növény rendkívül gyors növekedésű, hogy erő-

teljes törzse igen egyenesen nő és nyulik felfelé, igen alkalmas műfa, még golyók előállítására is, nemkülönben ipari szempontból is (kocsigyártás, műasztalosság) kiterjedt alkalmazást találhatna. Keveset virágzik és nem terem oly tekintélyes mennyiségű magot, mint a közönséges ákác.

A „monophylla“ jelző csak részben találó, mert a levelek nagyon gyakran többé-kevésbé összetettek; de az egyes levélkéik aránylag nagyok és sötétzöldek, számbavehető eltérést mutatnak más fajtákéitól és sokkal ornamentálisabbak.... Semmit sem nagyítottam a Robinia monophylláról szólva; sőt még az igazságot sem közelítettem meg. Nagy városok ültetvényeihez, ahol a termőhely feltételei a legrosszabbak, ezen válfaj minden bizonynyal egyike a legérdemesebbeknek.

Hozzáteszem még, hogy a R. m. fája nagy ellenállóképességű, aránylag hajlékony és elég jól ellentáll a viharos szeleknek is.... Sőt nem habozom erdészeti szempontból mint termelendő fát ajánlani.

A May nevű szerző fenti dicséretéhez saját tapasztalásból hozzáfűzhetem, hogy ezen fafaj legnagyobb előnyének tartom, hogy *sarjadzóképessége* sokkal felülmúlja a közönséges ákácztét, ami erdősítés szempontjából megbecsülhetlen. (B. I.)

Franchet d'Esperey tábornok a gazdasági muzeumban. Franchet d'Esperey, az ántánt keleti hadseregének főparancsnoka, f. é. január hó 5-én a déli órákban Graziani tábornokkal, a budapesti francia katonai misszió vezetőjével megtekintette a mezőgazdasági muzeumot, ahol *Lipthay* Béla báró és *Paikert* Alajos muzeumi igazgatón és muzeumi titkáron kívül a földmivelésügyi minisztérium részéről *Dubravszky* Róbert államtitkár, *Viczián* Ede osztálytanácsos és *de Pottère* Gerard főerdőtanácsos fogadták.

A vendég meleg érdeklődéssel tekintette végig a muzeumnak osztályait és kiválóan érdeklődött a különböző térképek iránt, melyek hazánk gazdasági igazgatását és statisztikáját ábrázolják. Ezen térképek kapcsán önként kínálkozott az eszmecsere az új országhatárok következtében előálló sajnálatos helyzetünkre vonatkozólag s így figyelmét fel lehetett hívni azon szétválaszthatlan kapcsolatra, mely hazánk hegyvidéke és az ország belsejét elfoglaló sík mezőgazdasági területek között a befelé siető vizek és

folyók révén a természet által adva van és elengedhetetlenül az egységes gazdasági igazgatást és kezelést követeli. Belátván ennek szükségét, a tábornok érdeklődött aziránt, vajjon az ántánt békebizottsága rendelkezik-e az e tárgyra vonatkozó összes adatokkal, mivel nyilvánvaló, hogy az ujonnan keletkező államokkal való gazdasági kapcsolat azonnal intézményesen biztosítandó, hogy a békemű azon törekvése elérhető legyen, miszerint minden állam mentől jobban boldogulhasson. (?)

A magyar fajnak — szerinte — a világháboru következtében előállott súlyos helyzetben bőséges alkalmat nyílik életképességének bebizonyítására és ezen erős küzdelem során bizonyára sikerülni fog neki az érintett gazdasági kapcsolatot is a többi államalakulatokkal egyetértőleg biztosítani.

Megnyugvással vette tudomásul a tábornok, hogy a kérdéses adatok a békebizottság rendelkezésére állanak és így minden megtörtént, hogy az ország különleges helyzete illetékes helyen kelően elbirálható legyen.

Kiváló érdeklődéssel szemlélte a vendég a lótenyésztési és szarvasmarhatenyésztési csoportokat és miután az állategészségügyet, az ősfoglalkozást, a mezőgazdasági szakoktatást, folyószabályozást és talajjavítást, valamint a méhészetet és selyemtenyésztést szemléltető osztályokat végigjárta, az erdészeti, halászati és vadászati osztályok bemutatása került sorra.

E helyen hangsúlyozta, hogy maga is erdőtulajdonos és hogy erdőbirtokán az amerikai diót kiváló sikerrel tenyészt. Az erdőmivelés csoportjában különösen lekötötte figyelmét a Karszt felerdősítését bemutató minták, melyek Franciaországnak Tuniszbán végrehajtott felerdősítési munkálatait hozták emlékezetébe, ahol csakis úgy lehetett sikert elérni, hogy cziszternákat építettek a csemetéknek öntözésére. Figyelemmel megtekintette ezekután a kincstári erdőőri lak és a csemetekert mintáját. Az erdőrendezés csoportjában láthatólag tetszett neki a Magyarország fanemeit feltűntető nagy domborművű térkép, melyen különösen Északon kereste a kijelölt demarkacionális vonalat, érdeklődve aziránt, hogy mekkora erdőterület maradna hazánknak. Az ezen csoportban kiállított erdészeti mérőműszereknél meglepetéssel vette tudomásul, hogy ezek mind magyar erdészeti tanárok és szakemberek

szerkezetei. A főhasználat és erdészeti építkezés csoportjában tet-
szését nyerte a szlavoniai tölgyfa feldolgozását és a faszén terme-
lését ábrázoló minták.

Bámulatba ejtette a török mogyorófa nagyméretű korongja, mivel ezt a fanemet csakis bokor alakjában ismerte eddig. A vadászati osztályt látható elragadtatással nézte a vendég és érdeklődött egyes vadfajok s így többek között a hód iránt, mely tudvalevőleg Franciaországban egyes példányokban még előfor-
dul és kiméletben részesül. A muzeumban elhelyezett hatalmas vadkanok, szarvasok, medvék és vadászati trofaeák méretei egyene-
sen bámulatba ejtették. Érdeklődését felkeltette a gazdag fegyver-
gyűjtemény is.

A muzeumunknak szentelt idő ezzel véget ért. Reméljük, hogy a látogatás az előkelő francziának a magyar nemzetről s annak kulturális hivatásáról eddig táplált nézetét és felfogását kedve-
zően befolyásolta.

Az erdészeti főosztályok új ügyrendje az alábbi részlete-
zésből ismerhető meg, melyet a legutóbbi füzetben közölt rövid
ismertetés kiegészítéséül s részben helyesbitésül teszünk közzé:

I—A. főosztály.

I—A—1. ügyosztály. Erdőrendészet.

Az erdők fenntartásáról való kormányzati gondoskodás. A tulajdonképeni erdőrendészeti ügyek. Az erdőkárügyek. Az erdei termékek szárazon és vizen való szállításának kérdéseinél felmerülő hatósági eljárásokkal kapcsolatos ügyek. Az üzemtervszerű kezelésre nem kötelezett erdőkre vonatkozó használati engedélyek. Az erdők irtási és földarabolási ügyének kormányzati tárgyalása. Az erdőbirtokvételeknek, eladásoknak és cseretűgyeknek erdőrendészeti szempontból való tárgyalása. A véderdők kijelölése és nyilvántartása. Az ásvány és gyógyforrások és vizek védőterületeinek kijelölésével kapcsolatos erdészeti vonatkozású ügyek. Az országos fontosságú energia-források használatával kapcsolatban felmerülő erdészeti kérdések. A közlegelők faállományának használatával kapcsolatos kérdések erdészeti szempontból való véleményezése. Az országos erdei alap ügyei.

I—A—2. ügyosztály. Erdőgazdasági politika és statisztika.

Az erdészet gazdaságpolitikai és szociálpolitikai kérdései. Az erdőbir-
tokok hitel- és adóügyi kérdései. Az erdei termékek szárazon és vizen való
szállítását előmozdító és forgalmát szabályozó kérdések. Tarifaügyek. Az erdei
termékek kivitelének és behozatalának kérdései. Vámügyek. Az erdőgazdasági
termeléssel és kereskedelemmel összefüggő szövetkezetek, társulatok és egyéb

alakulatok erdészeti vonatkozású ügyei. Az erdészeti törvények előkészítése. Az erdőgazdasági statisztikai adatgyűjtés szervezése és kormányzati ellátása. Az erdők törzskönyvelése.

I—A—3. ügyosztály. Erdőtelepítés és kopárfásítás.

Az erdőtelepítések kormányzati irányítása és ellenőrzése. Az erdőtelepítés előrehaladásának nyilvántartása. Az 1879:XXXI. t.-cz. 165. §-ának, az 1885:XXIII. t.-cz. 55. §-ának, továbbá az 1894:XII. t.-cz. 13. és 14. §-ainak hatálya alá eső kopár, futóhomokos, vízmosásos területek kijelölése és az azokon szükséges műszaki és fásítási munkálatok elrendelése. A kopár területek beerdősítését szolgáló segélyek kiosztása. Az erdőtelepítéshez és a kopárfásításhoz szükséges csemeték nevelése és kiosztása.

I—A—4. ügyosztály. Erdészeti szakoktatás, kísérletügy, szociális intézmények.

Az erdészeti szakoktatás adminisztratív és dologi ügyei. Az erdészeti államvizsgákkal és az erdőőri szakvizsgákkal kapcsolatos ügyek. A tanulmányi ösztöndíjak és a tanulmányi segélyek ügyei. Az erdészeti irodalom támogatása és irányítása. Erdészeti szakegyletek és társulatok ügyei. Az erdészeti kísérletügy és az erdészeti kísérleti állomások adminisztratív és dologi ügyei. Az erdészeti alkalmazottak szociális és társadalmi érdekeit érintő ügyek. Az állami erdő-tisztek gyermekeinek nevelését segítő alap ügyei. Az államerdészeti altisztek gyermekeinek nevelését szolgáló internátusok adminisztratív és dologi ügyei.

I—B. főosztály.

I—B—1. ügyosztály. Erdészeti igazgatás.

Az erdészeti szolgálat szervezési ügyei. Az erdészeti alkalmazottak személyi ügyei. A külső erdészeti igazgatási szervek adminisztratív és dologi ügyei. Az állami erdőkezelés. Az államerdészet összes hitelügyi kérdései. Az erdőbirtokok erdészeti vonatkozású vagyonfelügyeleti kérdései (a kincstári erdőktől eltekintve).

I—B—2. ügyosztály. Erdőgazdaság.

Az erdőgazdasági eljárások irányítása, fejlesztése és kormányzati felügyelete. Az erdőgazdasági termékek kereskedelmi méretezését és minősítését szabályozó kérdések. Az erdei termékekkel kapcsolatos ipari ügyek erdészeti vonatkozású kérdései. Az 1890:XIX. t.-cz. végrehajtásával kapcsolatos ügyek (a személyi ügyek kivételével). Az erdőgazdasági üzem élelmezési és takarmányozási kérdései. Az erdőmunkás ügyek. Az erdőbirtokhoz tartozó havasi és más gyepterületek és egyéb más mívelési ágakban kezelt területek feljavításának és gazdasági ellátásának ügyei. Az erdei szállítási és gazdasági berendezések létesítésének továbbá az erdőbirtokvételeknek, eladásoknak és csereügyeknek gazdasági szempontból való tárgyalása. Az állami erdőgazdaság hozzájárulásával létesített vagy fenntartott közutak ügyei (a műszaki rész kivételével). Az állami erdők fatermekeinek szárazon és vizen való szállítását érintő kérdések (a hatósági eljárásokkal kapcsolatos és a műszaki rész kivételével). Az államerdészet részéről az

ut-, vasutépítésekhez, vízszabályozásokhoz és ármentesítésekhez való hozzájárulás és a követelendő ellenszolgáltatás kérdésének gazdasági szempontból való elbírálása. A mintaerdőgazdaságok ügyei. A magyarországi faértékesítő hivatallal kapcsolatos kormányzati ügyek.

I—B—3. ügyosztály. Birtok- és kegyuri ügyek.

Az államkincstári erdőbirtokokkal kapcsolatos urbéri, birtokrendezési, kegyuri és censuális ügyek (a kegyuri építkezések műszaki kérdéseinek kivételével). Az államkincstári erdőgazdaság hitele terhére nyújtott kegyadományok. Ingatlanvételi, eladási és csereügyek intézése (a gazdasági és műszaki szempontból való tárgyalás kivételével), az 1888:XXVI. t.-cikk alapján létesített erdővásárlási alap ügyei. Az erdőgazdaságokhoz tartozó ingatlan vagyon törzkönyvelési ügyei.

I—B—4. ügyosztály. Üzemszabályozás.

Erdőfelmérés. Határrendezés. Birtokrendezéssel, tagosítással és arányosítással kapcsolatos erdészeti ügyek. Az erdőgazdasági üzemtervek (használati tervek) jóváhagyása, eltérő használatok, módosítások engedélyezése és a jóváhagyott tervek végrehajtásának ellenőrzése.

I—B—5. ügyosztály. Erdészeti építkezések.

Az erdőgazdasági magasépítkezések, ut-, vasut- és vízépítkezések, valamint az államerdészeti kegyuri építkezések műszaki ügyei. Az erdőgazdasági és erdei forgalmi berendezések létesítésének és fenntartásának műszaki ügyei. Az erdészetet érdeklő vízszabályozási és ármentesítési ügyek műszaki kérdései.

Előadás Magyarország erdőségeiről. A „Szabad Lyceum”-nak az Urániában Magyarország megismertetése céljából rendezett előadás sorozatának keretében múlt év december hó 20-án érdekes és tanuságos előadást tartott dr. Jávorka Sándor nemzeti muzeumi osztályigazgató „Magyarország erdőségei” címen. Előadó fejlődéstani alapon ismertette a történeti Magyarország erdőségeinek állományát alkotó fanemeket. Ezután az erdők által nyújtott nagy hasznót írta le. Az erdő nemzet- és közgazdasági jelentőségének ecsetelése után rámutatott végül arra, hogy hazánk bérczkoszorúza erdeinek erőszakos elszakításával mindnyájunkat nagy megrázkódtatás érne. A nagy készültséggel, vonzóan előadott és vetített képekkel kísért előadást a hallgatóság élénk ovációval fogadta.

Tomasovszky Imre.

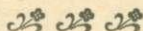
Közgazdaságtudományi fakultás a tudományegyetemen. A budapesti tudományegyetemen a kormány közgazdaságtudományi fakultást létesített s a régóta vajudó „közgazdasági egyetem” kérdését így döntötte el. Az ország mai rendezetlen

állapota mellett az egyetemi oktatás ily mélyreható reformját általában nagy fentartással fogadja a közvélemény és bizonyos tudományos dilettantizmus lábrakapásától félti az országot. Mi sem tartjuk teljesen tisztázottnak azt a kérdést, hogy mire minősít majdan ennek a fakultásnak a végzése. Tantárgyai között ott szerepel az erdészettan is. Tudtunkkal az Országos Erdészeti Egyesület foglalkozni fog ezzel a kérdéssel.

Az Erdészeti Zsebnaptár és az Erdőőr ára bérmentes *szállítással együtt* az emelkedett postaköltségek miatt 12, illetőleg 15 K. Ennyit kell beküldeni az Országos Erdészeti Egyesülethez (Budapest, V. Alkotmány-u. 6. sz.). Az utánvételes szállítás még jóval költségesebb.

Uj magpergető-vállalat. A dunántuli magpergetők száma egygyel szaporódott. Kőszegen ugyanis Kőszegi fenyőmagpergető gyár, erdészeti és gazdasági magkereskedés, erdészeti csemetetelep czimen Wächter Gyula és társai uj ily vállalatot alapítottak.

A Sándor Imre ezég Székesfehérváron az uradalmak feles mag- és csemete-készletét megveszi. Ugyszintén elvetett szarvasagancsokat, szarvasfogakat is vesz és kér ajánlatokat.

Az „Erdészeti Lapok“ 1920. évi I—II. füzetének HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint 3 korona, állás-keresleti hirdetéseknel 1 korona. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egységárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön melléletek 25 gramm súlyig 300 koronáért, azontul 25 grammonként 50 koronával magasabb árért mellékeltetnek.

Pályázati hirdetés. Az egri érsekuralalom egy megüresedett erdőtishti állásra (gondnokság) pályázatot hirdet. Folyamodványok teljes felszereléssel érsek ur Öcczellencziájához czimezve a központi gazdasági hivatal útján adandók be.

Eger, 1919. okt. 15.

(1. II. 1.)

Egri érsekuralalom.

PÉNZ-

és áruügyleteket lebonyolunk. Értékpapirokat és külföldi pénznemeket adunk és veszünk. Tőzsdéi megbízásokat elfogadunk.

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK, bankiroda

BUDAPEST, VI., LOVAG-UTCZA 20. (Nyugati p. u. Közelében.)

Alapítva : 1900.

(2. XII. 1.)

Telefon : 76—69.

Gubesó János, volt fővárosi erdőőr, 30 éves, nős, 1 gyermek atyja, 6 elemi, királyhalmi vadőri tanfolyam, beszél magyarul, tótul, teljesen szolgálatképes hadirokkant, sürgősen állást keres. Czim: Budapest, V., Tisza-utca 3. I. em. 14. ajtó. (3. II. 2.)

Pályázati hirdetmény. Veszprém vármegye közigazgatási gazdasági albizottsága az üresedésben levő veszprémi járási erdőőri állásra Veszprém székhelylyel pályázatot hirdet.

Az erdőőri állással 700 K kezdőfizetés a szolgálati idő 1—5 évére, míg 6—10 évére 750 K és a 11 és azután következő éveire 800 K jár, ezenkívül évi lakpénz 160 K, évi utazási átalány 240 K, évi irodaátalány 20 K.

Nyugdíjjogosultság ezidőszert még nincs, az erdőőrök az országos gazdasági munkás- és cselédsegélypénztár tagjai.

Fenti illetményeken felül ideiglenesen további intézkedésig 600 K háborús segély, 200 K évi ruhabeszerzési segély, családtagonként 160 K évi családi pótlék és havonként 300 K drágasági segély jár.

Pályázni szándékozók felhivatnak, hogy a szakvizsgálati, orvosi, szolgálati és erkölcsi bizonyítványokkal, valamint születési anyakönyvi kivonattal és katonai kötelezettségüket feltüntető okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt, 1 K-s bélyeggel ellátott és Veszprém vármegye közigazgatási gazdasági albizottságához címzett kérvényeiket a veszprémi állami erdőhivatalhoz 1920. évi február 28-ig nyújtásuk be.

A később érkezett vagy kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Veszprém, 1920. évi január hó 14-én.

Veszprém vármegye közigazgatási bizottságának gazdasági albizottsága:

Hunkár Béla

(8)

kormánybiztos, elnök.

23 24 25

Az „Erdészeti Lapok“ 1920. évi I—II. füzetének tartalma:

	Oldal
Kérelem	1
Válságos idők	2
EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK. I. Kivonat az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának üléseiről felvett jegyzőkönyvekből	2
II. Kivonat az Országos Erdészeti Egyesület 1920. január 9-én tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyvéből	5
IRODALOM. Erdőt az Alföldre! — Az erdei méhlegelő. — Dr. Mihalovits János: Magyar Erdészeti Jog. — Házinyultenyésztés és értékesítés	6
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK. I. Felhívás az erdőőri szakiskolán tartandó pótló tanfolyam tárgyában	9
II. A m. k. minisztériumnak 3907/1917. M. E. sz. rendelete a közszükségleti célokra szükséges faanyagok kitermelésének biztosítása tárgyában	9
III. A magyar kormánynek 4996/1919. M. E. számú rendelete az ország faszükségleteinek biztosítása tárgyában	10
IV. A magyar kormánynek 4997/1919. M. E. számú rendelete a vidéki háztartások részére kiadható tűzifamennyiségek megállapítása tárgyában	12
V. A magyar kormánynek 5677/1919. M. E. számú rendelete a fa- és faszénkészletek bejelentése, felhasználásuknak és forgalombahozataluknak szabályozása, valamint az említett anyagok legmagasabb árának megállapítása tárgyában kiadott rendeletek módosításáról és kiegészítéséről	14
VI. A magyar kormány 6218/1919. M. E. számú rendelete az erdő- és faügyek intézéséről	19
VII. A földmiv. min. 56778/1919. számú körrendelete a 4996. és 4997/1919. M. E. számú kormányrendeletek végrehajtása tárgyában (az állami hivatalokhoz)	21
VIII. Ugyanaz a közigazgatási szervekhez	28
IX. Az erdő- és faügyek kormánybiztosának 164/1919. sz. rendelete a magánczimre Budapestre érkező tűzifaszállítmányok 00%-ának a közfogyasztás céljaira való igénybevétele tárgyában	30

X. A magyar kormány 489/1920. M. E. számú rendelete az ország faszükségletének biztosításáról szóló 4996/1919. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában	31
XI. 252/1919. K. B. számú rendelet az 1879. évi XXXI. t.-cz. 115. §-ában előírt kivételes intézkedések életbeléptetése tárgyában	31
XII. 31/1920. K. B. számú rendelet a tűzifának Budapest belterületén való fuvarozása tárgyában	32
XIII. 32/1920. K. B. számú rendelet a budapesti kiskereskedők részére kiutalt tűzifaszállítmányok házhoz szállítása tárgyában	33
KÜLÖNFÉLÉK. Nagy adomány. — Személyi hírek. — Halálozások. — A Robinia Pseudoacacia monophilláról. (B. J.) — Franchet d'Esperay tábornok a Gazd. Muzeumban. (P.) — Az erdészeti főosztályok ügyrendje. — Előadás Magyarország erdőségeiről. (Tomasovszky I.) — Közgazdaságtudományi fakultás a tudományegyetemen. — Az Erdészeti Zsebnaptár és az Erdőőr ára. — Új magpergető vállalat	34
HIRDETÉSEK	I—II

